

- Lifelong Learning for Working Professionals -

Soprano

Toimintakertomus ja
tilinpäätös 2019

SOPRANO
GROUP

SOPRANO OYJ – KOULUTUKSEEN ERIKOISTUNUT KEHITYSYHTIÖ

Organisaatioiden koulutukset järjestetään jatkossa entistä useammin verkon yli tai kokonaan verkossa, koska se on tehokkaampaa. Korona-pandemia on nostanut hygieenisyyden korkeimmalle prioriteetille kaikessa koulutuksessa.

Soprano Group on investoinut voimakkaasti oppimisen digitaaliseen muutokseen, koska tekoälyavusteinen verkkokoulutus avaa sille ainutlaatuisen mahdollisuuden kansainvälisesti hyvin skaalautuvaan liiketoimintaan.

Soprano Oyj on koulutukseen erikoistunut kehitysyhtiö. Sijoitamme yhtiöihin, jotka tarjoavat koulutuspalveluita verkon yli tai verkossa. Uskomme, että digitaalisten koulutuspalveluiden, Suomen kansainvälisen koulutusmaineen ja konsernin erikoisaosaamisen avulla pystymme kiihdyttämään koulutusalan yritysten kasvua ja luomaan merkittävää lisäarvoa.

Korona-pandemian puhkeaminen tilikauden jälkeen on kerralla nostanut esille etäkoulutuksen mahdollisuudet ja hyödyt. Olemme panostaneet verkko-oppiseen voimakkaasti ja uskomme, että verkossa tapahtuva oppiminen on globaalisti nouseva trendi myös pandemian jälkeen.

Soprano Group on Pohjoismaiden johtava yksityinen koulutusorganisaatio. Konsernin liikevaihto oli 14,9 ja liiketulos 0,1 miljoonaa euroa. IT GROUP ja MIF -liiketoimintasegmentit tekivät vuonna 2019 yhteensä 1,5 miljoonan euron käyttökateen ja 1,0 miljoonan euron liiketuloksen. Liiketoimintasegmenttien tulorahoituksen ja T&K-rahoituksen turvin konserni panosti tuotekehitykseen vuonna 2019 yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä on koulutuskeskukset kolmessa maassa ja seitsemässä kaupungissa, Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä, Oulussa, Tukholmassa, Göteborgissa ja Pietarissa. Vuoden

2019 aikana konsernin kaikkien businesskoulujen koulutettavien määrä 29 111 kasvoi 12 prosenttia ja asiakasorganisaatioiden määrä 2 457 kasvoi 9 prosenttia edellisvuodesta.

Sopranon strategia kiteytyy yhteen sanaan: Collaboration. Missiomme 'Lifelong Learning for Working Professionals' mukaisesti Soprano tarjoaa työssä käyville jatkuvasti uusia taitoja. Soprano konsernin arvot ovat luottamus, rohkeus, sitoutuminen ja tulokset.

Etäoppimiskäytäntöjen kysyntään ja siten Soprano Groupin tulevaan menestykseen vaikuttavat megatrendit liittyvät nousevaan vastuullisuuteen; ilmastonmuutokseen, tarpeeseen pienentää hiilijalanjälkeä ja maailmanlaajusten infektioiden riskeihin sekä kaupungistumiseen, työelämän muutokseen, digitalisaatioon, verkkoyhteyksien kehittämiseen ja lisääntyneeseen tarpeeseen elinikäiselle oppimiselle. Soprano Group on määritellyt strategiset tavoitteensa, korkean prioriteetin alueet sekä kehityskohteet tuleville vuosille.

Soprano Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalla, osakkeen tunnus on SOPRA.

Sijoittasivut:
www.soprano.fi

MIF ACADEMY – OSAAMISEN VIENNIN KIIHDYTTÄMÖ

Sopranon kahden tytäryhtiön ja kuuden businesskoulun 1500 koulutusohjelmaa ovat erikoistuneet informaatio-tekniikkaan, johtamiseen, viestintään, taloushallintoon ja kansainväliseen kauppaan. Diplomit ja sertifikaatit tarjotaan jo useimmiten verkon yli remote-koulutuksina tai kokonaan verkossa online. Toki edelleen järjestämme myös perinteisiä luokahuonekoulutuksia Suomessa, Pohjoismaissa, globaalisti länsimaissa sekä kehitysmaissa eri puolilla maailmaa. Ammattitutkinnot toteutetaan henkilökohtaisina oppimispolkuina yhdistäen oppimista eri oppimisympäristöissä kunkin opiskelijan omalla työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen.

Nykykaisten verkko-oppimisympäristöjen ansiosta teoreettiset opinnot, käytännön projektit, testit ja keskustelut kollegoiden ja kouluttajien välillä voidaan tehdä yhä useammin kokonaan verkossa. EU- ja ETA-alueen ulkopuolella Soprano tarjoaa myös korkeakoulutasoisia tutkintoja yhteistyössä suomalaisten korkeakoulujen kanssa.

MIF Academyn tehtävänä on kiihdyttää konsernin laajan koulutustarjonnan muokkaamista verkko-oppimislustoille ja avata ovia kansainvälisillä markkinoilla Sopranon tytäryhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden tarjonnalle. MIF Academy vastaa myös Sopranon Töölönlahden kampuksen tiloissa vuokralaisena olevan Koulutusvientikeskuksen yhteistyön koordinoinnista.

Soprano on valmistautunut kansainvälisen kasvun vaatimaan disruptiiviseen liiketoimintamalliin uudistamalla ja automatisoimalla konsernin tietojärjestelmiä markkinoinnissa, asiakastyössä ja taloushallinnossa.

Konsernin kasvupanostus verkkokoulutuksen sisältöihin, kansainvälisen kilpailun vaatimiin tietojärjestelmäudistuksiin ja globaaliin markkinointiin on konsernin suurin riski. Toisaalta se on myös konsernin suurin mahdollisuus merkittävään ja kansainvälisesti skaalautuvaan kasvuun.

MIF Academy is part of Nasdaq listed Soprano Plc. In collaboration with our highly qualified partners and universities we provide Diplomas, Certificates, Vocational Qualifications and University Degrees.

What makes us unique?

We are pioneering global online education with AI Learning Environment. Our combination of content, educational technology and advanced analytics enables us to increase student motivation, reduce drop-outs and improve learning results.

Do we have any credibility?

Our 6 Business Schools have over 70 years of Finnish pedagogical experience, more than 29 000 students annually from over 2 400 customer organizations in more than 25 countries. We have validated ISO 9001 quality standard in all our units.

We deliver Finnish world-class education with AI Learning Environment globally onsite, remote or online. The choice is yours.

INFORMATOR TIETURI GROUP - JOHTAVA ICT-KOULUTTAJA POHJOISMAISSA

Soprano Oyj:n kokonaan omistama Informatör Tieturi Group on Pohjoismaiden johtava yksityinen ICT-alan koulutusyrittäjä. Yhtiön liikevaihto vuonna 2019 oli 9,9 miljoonaa euroa ja liike-tulos 0,5 miljoonaa euroa. Liikevaihdosta 55 prosenttia teki Informatör Ruotsista ja 45 prosenttia Tieturi Suomesta. Yhtiöllä on noin 50 koulutusasiantuntijaa sekä 300 verkosto-kouluttajaa. Koulutuksiin osallistui viime vuonna 21 568 kou-lutettavaa 1 822 asiakasorganisaatiosta.

Yhtiön asiakkaat ovat julkisia organisaatioita ja pohjois-maissa toimivia suuryrityksiä, joiden henkilökuntaa IT GROUP kouluttaa kansainvälisesti. Koulutukset järjestetään asiakkaan toiveiden mukaisesti verkon yli remote-kou-lutuksena tai kokonaan verkossa online-koulutuksena, yhtiön omissa koulutuskeskuksissa tai asiakkaan tiloissa perinteisesti luokkahuonekoulutuksena. Omat koulutuskeskukset yhtiöllä on Tukholmassa, Göteborgissa, Helsingissä, Tampereella ja Oulussa.

Referenssiasiakkaita: ABB, Bayer, CGI, Ericsson, Google Digital Garage, HAUS, Helsingin kaupunki, Riksdagen, SAAB, Scania, Skatteverket, Siemens, SSAB, TietoEVRY, Valtioneu-voston kanslia ja Volvo.

Pohjoismaisen kilpailukykyyn parantamiseksi ja kansainvä-lisen kasvun nopeuttamiseksi IT GROUP on ottanut käyttöön tekoälyavusteisen online-oppimisympäristön ja investoinut vahvasti sisällöntuotantoon. Tällä hetkellä yhtiön suosi-tuimmat koulutukset järjestetään kouluttajan ja sähköisten välineiden yhteistyöllä blended-koulutuksina ja remote-yhteyksien avulla useassa paikassa yhtä aikaa. Tulevaisuu-dessa yhtiö odottaa verkon yli tapahtuvan koulutuksen paran-tavan yhtiön kannattavuutta, samalla kun koulutuspalveluiden monistettavuus ja skaalautuvuus paranee.

Esimerkkejä koulutusohjelmista:

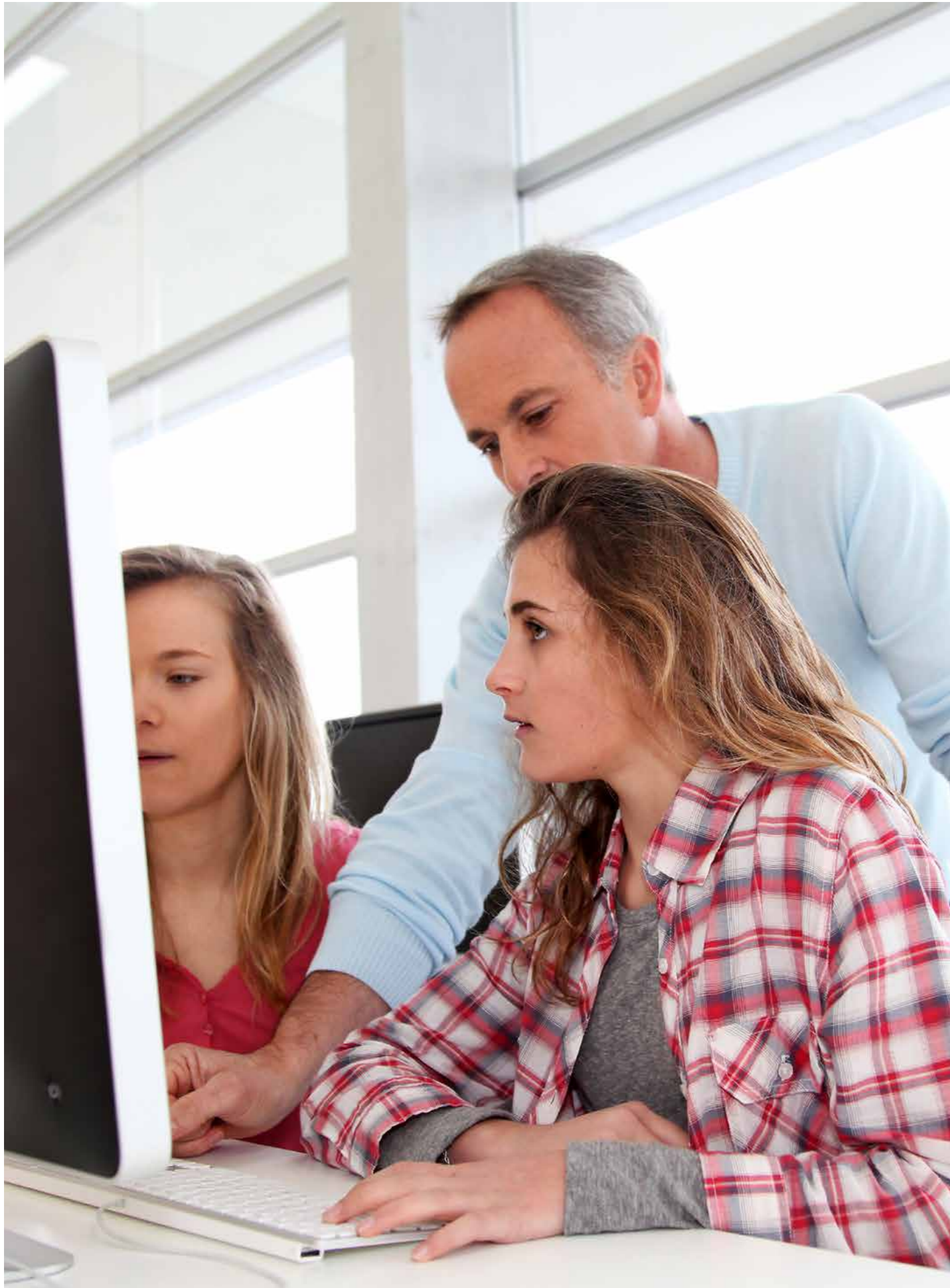
Ketterä kehitys ja johtaminen
- Agile, Lean, SAFe, Scrum, Cobit ja
IT-sopimukset
Tekoäly ja uudet teknologiat
- Tekoäly AI, robotiikka, IoT, BI
IT-arkkitehtuuri
- Arkkitehtuuri ja viitekehukset (ITIL, TOGAF)

IT-infrastruktuuri

- Microsoft, AWS, Google,
RedHat -koulutukset ja sertifiointit
Toimistosovellukset
- Office ja Adobe
Ohjelmistokehitys, määrittely ja testaus
- Ohjelmointi, Koodarikoulu,
DevOps ja REQ

Projektijohtaminen

- Projektit ja prosessit
Kyberturvallisuus ja tietoturva
- Kyberturvallisuus, tekninen tietoturva ja
GDPR
Taloushallinto ja tiedon analysointi
- Talousanalytiikka, BI, Big Data
Help Desk Services

MANAGEMENT INSTITUTE OF FINLAND MIF - JOHTAVA TYÖELÄMÄN KOULUTTAJA SUOMESSA

Sopranon kokonaan omistama MIF on Suomen johtava yksityinen työelämän kouluttaja. MIFin businesskouluja ovat Johtamistaidon Opisto JTO, Infor, Fintra, MIF Financial ja MIF Tutkinnot. Yhtiön liikevaihto vuonna 2019 oli 4,7 miljoonaa euroa ja liike-tulos 0,5 miljoonaa euroa. Liikevaihdosta noin puolet tuli pitkistä tutkintokoulutuksista ja toinen puoli lyhyistä kursseista. Yhtiöllä on noin 40 koulutusasiantuntijaa ja lähes 300 verkostokouluttajaa. Koulutuksiin osallistui viime vuonna 7 108 koulutettavaa 581 asiakasorganisaatiosta.

Yhtiön asiakkaat ovat suomalaisia yrityksiä ja organisaatioita, joiden henkilökunnan osaamista MIF kehittää yhdessä asiakkaan HR-ammattilaisten kanssa. Koulutukset järjestetään yhä useammin etänä verkon yli opettajan tukemana tai kokonaan verkossa online. Oppiminen voidaan järjestää myös asiakkaan tiloissa tai vaihtoehtoisesti konsernin koulutuskeskuksissa lähiopetuksena. Omat koulutus-

keskukset yhtiöllä on Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä, Oulussa ja Pietarissa.

Referenssiasiakkaita: Basware, Grano, Hansel, Helsingin kaupunki, HUS, John Deere, Keuda, Kouvolan kaupunki, Museoliitto, MTK, Napa, OSAO, Siemens, Stora Enso, Suomen Terveystalo, Teknologian Tutkimuskeskus, Teknos, Traficom, TUKES ja Varia.

Markkina-aseman vahvistamiseksi ja kasvun käynnistämiseksi MIF on lisännyt tekoälyavusteisen online-oppimisympäristön käyttöä koulutuksissaan ja investoinut sisältöjen tuottamiseen. Yhtiö uskoo etenkin blended- ja remote-koulutusten suosion lisääntyvän nopeasti lähitulevaisuudessa. Samalla yhtiön liikevaihdon ja kannattavuuden odotetaan kääntyvän nousuun, kun koulutuspalveluiden monistettavuus paranee.

Esimerkkejä koulutuksista ja ammattitutkinnoista:

Johtamisen ja esimiestyön koulutusohjelmat
- Inspiroiva esimiestyö, Tuloksellisuus, Competence Compass, 360-arvioinnit, DiSC, LTA, Combaro
Viestinnän ja markkinoinnin koulutusohjelmia
- Vaikuttava viestintä, Esiintymiskoulutus, Mediavalmennus, Digitaalinen viestintä, Viestintäpäällikön koulutusohjelma VPK, VPK Executive

Kansainvälisen kaupan koulutusohjelmia
- Kansainvälisen kaupan käytännöt, Hankintasopimukset, Maakohtaiset koulutukset
Taloushallinnon koulutusohjelmia
- Laskentatoimen johtaminen, Yritystalouden tutuksi, Työntutkimus ja mittaus
Kyberturvallisuuden koulutusohjelmia
- Cyber Security for Leaders
Henkilöstön kehittämisen koulutusohjelmia
- HR, HRD, HOT, Vahvistava henkilöstötyö, Käytännön työoikeus

Ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja
- Sote Lean Master / Tuotekehitystyön eat, Museoalan johtajakoulutus / Johtamisen ja yritysjohtamisen eat, Lean Master / Tuotekehitystyön eat, International Trade Master / Liiketoiminnan eat, Yritysneuvojan ammattitutkinto, Lähiesimiestyön ammattitutkinto, Yrittäjän ammattitutkinto, Digi Lean Master -verkkovalmennus

Soprano Oyj konserni ja emoyhtiö

Toimintakertomus ja
tilinpäätös 1.1. - 31.12.2019

SOPRANO OYJ KONSERNI JA EMOYHTIÖ
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 1.1. - 31.12.2019

Sisältö	sivu
Hallituksen toimintakertomus.....	12
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	17
Soprano Oyj konsernitilinpäätös (IFRS)	20
Sisällysluettelo	21
Konsernin laaja tuloslaskelma	22
Konsernitase.....	23
Konsernin rahavirtalaskelma	24
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	25
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	26
Soprano Oyj emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	57
Tuloslaskelma	59
Tase	60
Rahoituslaskelma	62
Tilinpäätöksen liitetiedot	63
Käytetyt kirjanpito- ja muutokirjat	69
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	70
Tilinpäätösmerkintä	70
Tilintarkastuskertomus.....	71

SOPRANO OYJ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2019

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Sopranon päämarkkina-alueet ovat Suomi ja Ruotsi. Kummassakin maassa vuodelle 2020 ennakoidaan hidastuvaa bruttokansantuotteen kasvua. Suhdannevaihtelut heijastuvat koulutuspalveluiden kysyntään. Soprano tavoittelee koulutusviennistä kasvua, joka osaltaan vähentäisi lähimarkkina-alueiden suhdanteiden vaikutusta konsernin liiketoimintaan.

Asiakkaat odottavat entistä vaikuttavampaa osaamisen kehittämistä. Koulutustoimiala on muutoksessa digitaalisten koulutussisältöjen tullessa vahvemmin osaksi koulutus tapahtumia. Ne koulutustarjoajat, jotka pystyvät tarjoamaan parhaat oppimistulokset, tulevat menestymään.

STRATEGIA

Sopranon strategia kiteytyy yhteen sanaan: Collaboration. Missiomme 'Lifelong Learning for Working Professionals' mukaisesti Soprano tarjoaa työssä käyville jatkuvasti uusia taitoja. Soprano Oyj konsernin arvot ovat luottamus, rohkeus, sitoutuminen ja tulokset.

Konsernin tulevaan menestykseen vaikuttavat megatrendit liittyvät nousevaan vastuullisuuteen; ilmaston muutoksen pelkoon, tarpeeseen pienentää hiilijalanjälkeä ja maailmanlaajuisten infektioiden riskeihin sekä kaupungistumiseen, työelämän muutokseen, digitalisaatioon, verkko-yhteysien kehittymiseen ja lisääntyneeseen tarpeeseen elinikäiselle oppimiselle. Soprano Group on määritellyt strategiset tavoitteensa, korkean prioriteetin alueet sekä kehityskohteet tuleville vuosille.

Konserni panostaa vientiin ja tuotekehitykseen kilpailukyvyyn parantamiseksi Suomessa ja Pohjoismaissa sekä laajentaakseen markkina-alueitaan kansainvälisesti. Nämä panostukset ovat konsernin suurin riski ja toisaalta suurin mahdollisuus merkittävään kasvuun.

LIKEVAIHTO

Vuoden 2019 aikana Sopranon tytäryhtiöiden järjestämiin koulutuksiin osallistui 29 111 (25 905) henkilöä

2 457 (2 250) yrityksestä ja organisaatiosta. Jokaiselta konsernin koulutettavalta kysytään palautetta jokaisen koulutuksen päätteeksi. Kaikki palautteet käsitellään välittömästi liiketoimintayksiköissä ja kattavasti ISO 9001 -laatu järjestelmän mukaisesti konsernissa.

Sopranon vuoden 2019 liikevaihto oli 14 863 (15 542 vuonna 2018) tuhatta euroa. Konsernin tilauskanta vuodelle 2020 oli 5. maaliskuuta kuusi prosenttia pienempi kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan.

MIF-liiketoimintasegmentin -3,5 prosentin liikevaihdon lasku johtui vuonna 2019 ammatillisten tutkintojen lainsäädäntömuutosten aiheuttamasta muutoksesta. Viestintäkoulutusten kysyntä oli kasvussa, mutta johtamistaidon- ja vientikoulutusten osalta oli haasteellisempaa.

IT GROUP -liiketoimintasegmentin -6,4 prosentin liikevaihdon lasku johtui erityisesti Ruotsin markkinan hintakilpailun lisääntymisestä.

Liikevaihto segmentteittäin (t€)	7-12 2019	7-12 2018	1-12 2019	1-12 2018
IT GROUP	4 599	4 993	9 925	10 605
MIF	2 158	2 287	4 697	4 868
Yhteiset erät	636	234	1 185	509
Konsernierät	-510	-197	-944	-440
Soprano Oyj konserni	6 883	7 317	14 863	15 542

TALOUDELLINEN TULOS

Soprano-konsernin liike-tulos vuonna 2019 oli 82 (412 vuonna 2018) tuhatta euroa. Liikevoitto-prosentti oli 0,6 (2,6) prosenttia. Vuosina 2019 ja 2018 ei ollut vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Konsernin myyntikatemarginaali nousi hieman ollen 58 (57) prosenttia.

Henkilöstömenot laskivat kuusi prosenttia 5 852 tuhan-teen euroon (6 225). Henkilöstömenot laskivat erityisesti Ruotsin yksikössä, jossa haettiin kulusäästöjä ja synergia-etuja Suomen ja Ruotsin yksiköiden välillä.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 2 265 (2 906) euroa sekä poistot ja arvonalentumiset 1 288 tuhatta euroa (306). IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisten vuokrasopimusten kirjaaminen taseeseen vaikutti liike-toiminnan muita kuluja pienentävästi ja poistoja kasvatta-vasti.

Konsernin rahoituskulut olivat 206 (333) tuhatta euroa. Osakkeiden arvonalentumiskirjauksia ei ollut tilikaudella 2019 (139). Osakkeiden arvonalentuminen vuonna 2018 liittyivät osakkuusyhtiöiden osuuksiin.

Liiketulos segmenteittäin (t€)	7-12 2019	7-12 2018	1-12 2019	1-12 2018
IT GROUP	100	443	509	793
MIF	165	336	478	494
Yhteiset erät	-435	-631	-1 007	-906
Konsernierät	52	8	104	31
Soprano Oyj konserni	-119	156	82	412

TUNNUSLUVUT

Yhtiön tunnusluvut esitetään toimintakertomuksen jälkeen tilinpäätöksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut -osiossa.

LIIKETOIMINTASEGMENTIT

Soprano Oyj konsernin liiketoimintasegmentit ovat Informator Tieturi Group (IT GROUP) ja Management Institute of Finland MIF (MIF). Sen lisäksi raportoidaan yhteiset erät -segmentti, johon kuuluvat emoyhtiön ja siihen kuuluvien vientitoimintojen lisäksi osakkuusyhtiöt.

IT GROUP -liiketoimintasegmentti

Sopranon kokonaan omistama Tieturi Oy on Informator Utbildning Svenska AB:n emoyhtiö. IT GROUP on johtava yksityinen koulutusyritys Pohjoismaissa. Myynnistä tulee noin 55 prosenttia Ruotsista ja 45 prosenttia Suomesta. Uusien pilvipalveluiden, noin 50 koulutusasiantuntijan ja 300 verkostokouluttajan avulla asiakkaiden työntekijöitä koulutetaan kymmenissä maissa. Kiinteät koulutuskeskukset sijaitsevat Tukholmassa, Göteborgissa, Helsingissä, Tampereella ja Oulussa.

IT GROUP	7-12 2019	7-12 2018	1-12 2019	1-12 2018
Liikevaihto	4 599	4 993	9 925	10 605
Käyttökate	162	463	628	822
Liiketulos	100	443	509	793

MIF-liiketoimintasegmentti

Management Institute of Finland MIF Oy on Suomen joh-tava yksityinen työelämän kouluttaja. MIF:in koulutusy-k-siköt ovat Johtamistaidon Opisto JTO, Infor, MIF Tutkin-not ja Fintra ja uusimpana MIF Financial. Liikevaihdosta yli puolet tulee pitkistä tutkinnoista ja tutkintokoulutuksesta. Uusien pilvipalveluiden, noin 40 koulutusasiantuntijan ja lähes 300 verkostokouluttajan ansiosta yhtiö pystyy tarjoa-maan koulutuspalveluja ympäri maailman. Koulutuskeskuk-set ovat Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä, Oulussa ja Pietarissa.

MIF	7-12 2019	7-12 2018	1-12 2019	1-12 2018
Liikevaihto	2 158	2 287	4 697	4 868
Käyttökate	348	479	844	755
Liiketulos	165	336	478	494

Yhteiset erät -segmentti

Emoyhtiö Soprano Oyj:n kanssa samassa yhteiset erät -segmentissä raportoidaan konsernin vientihanke MIF Aca-demy sekä osakkuusyhtiöt Ambientia E-commerce Oy -konserni ja Brain Alliance Oy. Emoyhtiön MIF Academy on 14 henkilön koulutusvientioorganisaatio, johon konsernissa on ladattu merkittäviä kasvuodotuksia.

MIF Academyn globaali tarjouskanta on suuri. Sopranon koulutusviejä, MIF Academy odottaa merkittävästi nykyistä suurempia vientikauppoja kuluvan tilikauden aikana.

Yhteiset erät	7-12 2019	7-12 2018	1-12 2019	1-12 2018
Liikevaihto	636	234	1 185	509
Käyttökate	-403	-622	-951	-895
Liiketulos	-435	-631	-1 007	-906

Segmentin liiketulos 1-12 2019 oli -1007 tuhatta euroa (1-12 2018 -906). MIF Academy -koulutusviennin kehityshankkeen kulut vaikuttivat tilikaudella liiketulosta heikentävästi.

Sopranon 40 prosenttisesti omistama Ambientia E-commerce Oy konserni tarjoaa verkkokaupparatkaisuja ja niihin liittyviä palveluja. Ambientia E-commerce Oy:n liikevaihto vuonna 2019 oli 2,05 miljoonaa ja liiketulos -0,38 miljoonaa euroa.

Sopranon 49 prosenttisesti omistama Brain Alliance Oy tarjoaa verkon kehityspalveluita. Yhtiön liikevaihto 2019 oli 0,11 miljoonaa ja liiketulos -0,01 miljoonaa euroa.

Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta kirjataan liiketuloksen alapuolelle osuuteen osakkuusyrityksen tuloksesta.

TUOTEKEHITYS JA INVESTOINNIT

Yhtiö on investoinut merkittävästi tuotekehitykseen parantaakseen valmiuksiaan pohjoismaisessa ja kansainvälisessä kilpailussa. Konsernin tuotekehitykseen olivat katsauskaudella yhteensä 1,6 (1,4) miljoonaa euroa.

Marraskuussa 2018 Business Finland myönsi edullisen 1,457 miljoonan euron lainan, jonka ennakkomaksu 0,44 miljoonaa euroa maksettiin joulukuussa 2018. Business Finlandin avustushanke ajalle 6.10.2017-31.10.2019 päättyi. Hankkeen kokonaiskustannusarvio oli 2,1 miljoonaa euroa, josta Soprano käytti noin 93 prosenttia avustuksen ollessa noin 50 prosenttia hankkeen kuluista.

TASE

Konsernin tase 31.12.2019 oli 15 109 (13 838) tuhatta euroa. Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma oli 5 914 (6 122) tuhatta euroa eli 0,32 (0,33) euroa osaketta kohden. Omaa pääomaa kasvatti hallituksen vuosipalkkion maksu osakeantina, ja laski tilikauden tulos sekä oman pääomanehtoisen lainan korkojen maksu. Konserniyhtiöillä on yhteensä noin 3 miljoonaa euroa laskennallisia verosaamisia, joista omaan pääomaan on kirjattu 1 412 (1 193) tuhatta euroa.

IFRS 16 mukaisten vuokrasopimusten kirjaaminen taseeseen vaikuttaa 1.1.2019 alkaen tasetta kasvattavasti.

RAHAVIRTA JA RAHOITUS

Liiketoiminnan rahavirta oli 1-12 2019 1 365 (1-12 2018 23) tuhatta euroa, korolliset velat 31.12.2019 olivat 4 994 (4 108) tuhatta euroa. Korollisiin velkoihin sisältyvät vuokrasopimusvelat olivat 31.12.2019 2 164 (IAS 17

mukainen rahoitusleasingvelka 31.12.2018 389) tuhatta euroa. Konsernin rahavarat olivat 466 (1 358) tuhatta euroa.

Konsernin omavaraisuusaste oli 40,1 (45,6) prosenttia ja nettovelkaantumisaste (gearing) 76,6 (44,9) prosenttia. IFRS 16 vuokrasopimusten kirjaaminen taseeseen 1.1.2019 alkaen vaikutti omavaraisuusastetta pienentävästi ja nettovelkaantumisastetta nostavasti. Vuoden 2019 rahavirtalaskelmassa vuokrasopimusvelan lyhennykset esitetään rahoituksen rahavirrassa ja korko liiketoiminnan rahavirrassa. Muutos vaikutti liiketoiminnan rahavirtaa parantavasti +771 tuhatta euroa sekä rahoituksen rahavirtaa heikentävästi -771 tuhatta euroa.

Korolliset rahoitusvelat lyhenivät 1-12 2019 1 135 tuhannella eurolla ja vuokrasopimusvelat 889 tuhannella eurolla. Konsernilla on käytettävissä 450 tuhannen euron tililimiitit, joista oli käytössä 31.12.2019 248 tuhatta euroa.

Soprano-konserni sopi 14.11.2018 2,0 miljoonan euron kasvurahoituksesta digitaalisten koulutuspalveluiden ja -sisältöjen kehittämiseksi sekä koulutusviennin vauhdittamiseksi. Viisivuotisen pankkilainan takaajina ovat Euroopan Investointirahasto EIR ja Finnvera. Rahoitus sisältää omavaraisuutta koskevan kovenanttiehdon, jonka konserni täytti 31.12.2019.

Business Finland myönsi Soprano Oyj:lle 23.11.2018 enintään 1,457 miljoonan euron tutkimus- ja kehittämis-toiminnan lainan yhtiön digitaalisten koulutussisältöjen kehittämishankkeeseen, jonka kokonaiskustannusarvio on 2,082 miljoonaa euroa. Laina-aika on 7 vuotta, joista kolme ensimmäistä vuotta lyhennysvapaita. Korko on 3 prosenttiyksikköä alle peruskoron, vähintään kuitenkin 1 prosentti. Lainan ennakkomaksu 0,437 miljoonaa euroa maksettiin Soprano Oyj:lle joulukuussa 2018, vuonna 2019 ei nostettu lisää lainaa.

HALLINTO

Soprano Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.4.2019 vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän. Hallituksessa jatkoivat Harri Koponen, Antti Palola, Kirsti Lonka, Aleks Randell, Jorma Turunen, Pauliina Lautanen-Nissi ja Arto Tenhunen. Kokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Harri Koposen ja varapuheenjohtajaksi Antti Palolan. Yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Esa Kailiala.

Yhtiökokous vahvisti vuoden 2018 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että yhtiö ei jaa osinkoa tilikaudelta 2018.

Yhtiökokous antoi hallitukselle valtuutuksen päättää harkintansa mukaan lisäosion jakamisesta voitto-varoista ja/tai varojen jakamisesta vapaan oman pääoman rahastoista tai molemmista yhdessä siten, että valtuutuksen perusteella jaettavan lisäosion ja/tai pääoman palautuksen määrä on yhteensä enintään 0,02 euroa osakkeelta. Lisäosinko ja/tai pääoman palautus voidaan jakaa yhdellä tai useammalla kerralla. Hallitus voi myös päättää olla käyttämättä tätä valtuutusta. Hallituksella on lisäksi oikeus päättää muista lisäosionjakoon ja/tai pääomanpalautukseen liittyvistä ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun saakka. Valtuutusta ei käytetty 31.12.2019 päättyneellä tilikaudella.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeantista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla osakkeita voidaan laskea liikkeeseen yhdessä tai useammassa erässä yhteensä enintään 1 000 000 uutta tai yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta, joka vastaa noin 5,4 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään osakeantista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta ja niiden ehdoista. Valtuutus korvaa aikaisemmat valtuutukset käyttämättömiltä osin ja se on voimassa yhden vuoden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutusta käytettiin tilikaudella 31.12.2019 päättyneellä tilikaudella hallituksen vuosipalkkioiden maksuun.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta ja pantiksi ottamisesta. Valtuutuksen nojalla osakkeita voidaan hankkia tai ottaa pantiksi yhdessä tai useammassa erässä yhteensä enintään 1 000 000 osaketta, joka vastaa noin 5,4 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Hankittavista osakkeista maksettavan vastikkeen tulee perustua markkinahintaan. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään hankkimisesta muuten kuin osakkeenomistajien omistajien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen) laissa määrätyn edellytyksin. Valtuutus on voimassa yhden vuoden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutusta ei käytetty 31.12.2019 päättyneellä tilikaudella.

Tilikaudella 2019 Soprano Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut Arto Tenhunen. Johtoryhmään ovat kuuluneet Arto Tenhunen ja Panu Kauppinen.

HENKILÖSTÖ

Vuonna 2019 henkilöstöä oli keskimäärin konsernin palveluksessa 95 (96). Katsauskauden lopussa oli 94 (98) henkilöä, joista 26 (32) työskenteli ulkomailla, Ruotsissa ja Venäjällä. Henkilöstön työtyytyväisyyttä ja -hyvinvointia seurataan kuukausittain henkilöstökyselyllä.

Kyselyn mittarit olivat tavoitteita paremmalla tasolla koko vuoden 2019.

OSAKE JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakkeet ja osakepääoma

Vuoden 2019 päättyessä yhtiön kaupparekisteriin merkitty täysin maksettu osakepääoma oli 96 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä 18 570 047 (18 294 190) kappaletta. Yhtiökokouksessa kullakin osakkeella on yksi ääni.

Hallituksen vuosipalkkiot

Hallituspalkkiona vuodelta 2019 maksettiin hallituksen jäsenille yhteensä 80 000 euroa yhtiön osakkeina. Maksu suoritettiin yhtiökokouksen antaman valtuutuksen mukaisesti suunnattuna osakeantina joulukuussa 2019, jolloin osakkeiden lukumäärä kasvoi 1,5 prosentilla eli 275 857 osakkeella. Merkintähinta oli yhtiön osakkeen kesä-syyskuun 2019 päätöskurssien keskimurssi eli 0,290 euroa osakkeelta.

Hallituspalkkiona vuodelta 2018 maksettiin hallituksen jäsenille yhteensä 80 000 euroa yhtiön osakkeina. Maksu suoritettiin yhtiökokouksen antaman valtuutuksen mukaisesti suunnattuna osakeantina marraskuussa 2018, jolloin osakkeiden lukumäärä kasvoi 0,9 prosentilla eli 170 209 osakkeella. Merkintähinta oli yhtiön osakkeen kesä-syyskuun 2018 päätöskurssien keskimurssi eli 0,470 euroa osakkeelta.

Osakeomistus

Vuoden lopussa 100 suurinta osakkeenomistajaa omisti 17 476 844 (17 207 976) osaketta eli 94,1 (94,1) prosenttia kaikista osakkeista. Yhtiön hallituksen jäsenten ja konsernin johtoryhmän suorassa tai välillisessä omistuksessa oli 5 680 392 (5 404 535) osaketta eli 30,6 (29,5) prosenttia yhtiön osakkeiden lukumäärästä ja äänivallasta. Yhtiöllä ei ollut katsauskauden lopussa eikä 31.12.2018 hallussaan omia osakkeita. Tiedot suurimmista osakkeenomistajista löytyvät yhtiön kotisivuilta www.soprano.fi kohdasta Sijoittajille / Osakkeenomistajat.

Osakkeiden vaihto ja yhtiön markkina-arvo

Sopranon osake noteerataan Nasdaq Helsingissä. Kaupankäyntitunnus on SOPRA. Yhtiön markkina-arvo 31.12.2019 oli 5 013 913 (4 482 077) euroa. Sopranon osakkeen kappalemääräinen vaihto vuonna 2019 oli 2 629 535 (1 568 765) kappaletta eli 14,4 (8,6) prosenttia yhtiön keskimäärin ulkona olevasta osakekannasta. Osakkeiden yhteenlaskettu vaihtoarvo vuonna 2019 oli 769 156 (716 241) euroa. Osakkeen alin kurssi oli 0,246 (0,222) euroa, ylin 0,420 (0,548) ja keskimurssi 0,293 (0,457) euroa. Vuoden 2019 osakkeen päätöskurssi oli 0,270 (0,245) euroa.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Konsernin merkittävimmät liiketoimintariskit liittyvät epävarmuuteen digitaalisten koulutussisältöjen tuottamisessa tekoälyavusteiseen oppimisympäristöön sekä koulutusviennin onnistumiseen. Olennaista on, että yhtiö ei yli- tai ali-investoi näihin uutta liiketoimintaa kehittäviin hankkeisiin.

Maksuvalmiuden varmistaminen edellyttää voitollista liiketoimintaa. Kausivaihtelu heikentää maksuvalmiutta erityisesti heinä-syyskuussa ja paranee vuoden loppua kohden.

MIF Tutkinnot yksikössä liikevaihtoa on pienentänyt ammatillisten tutkintojen lainsäädäntömuutokset. Riskiä on pienennetty hyvällä toimialakohtaisella osaamisella ja ns. kovan rahan tarjonnalla.

Talouden laskusuhdanteet Suomessa ja Ruotsissa vaikuttavat suhdanneherkkää yrityskoulutuksen kysyntää heikentävästi. Kysynnän vaihteluihin vastataan verkostomallilla eli kevyellä omalla organisaatiolla, jota täydentävät partnereina toimivat kouluttajat ja konsultit. Koulutusviennissä onnistuminen osaltaan vähentäisi lähimarkkina-alueiden suhdanteiden vaikutusta konsernin liiketoimintaan.

Strategia-kohdassa mainittujen megatrendien vaikutus konsernin liiketoimintaan on samalla sekä mahdollisuus ja myös riski.

Suurimmat toiminnalliset riskit liittyvät riskiin menettää avainhenkilöitä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Soprano tiedotti 19.3.2020, että koronaviruksen aiheuttaman poikkeuksellisen tilanteen vuoksi koulutustoimialan markkinaolosuhteet ovat merkittävästi heikentyneet ja sen vuoksi Soprano arvioi, että konsernin liikevaihto laskee ja liiketulos heikkenee.

Tiedotteessa kerrottiin, että Soprano Group on strategiansa mukaisesti jo vuosia digitalisoinut palveluitaan ja panostanut verkossa tapahtuvaan koulutukseen. Uudessa tilanteessa konserni on siirtänyt perinteiset luokkahuonekoulutuksensa verkon yli tapahtuviksi etäkoulutuksiksi. Muutos on toistaiseksi onnistunut poikkeusolosuhteisiin nähden varsin hyvin. Koulutusten myynti ei uusista palveluista huolimatta onnistu normaalisti ja koulutusten peruutuksia sekä siirtoja tulee. Konserni sopeuttaa myös kulujaan vastaamaan uutta markkinatilannetta. Soprano henkilöstön, kouluttajien ja asiakkaiden turvallisuus ja terveys ovat ykkössijalla. Soprano noudattaa viranomaisien ohjeita koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi ja on ohjeistanut oman henkilöstönsä ja yhteistyökumppaninsa työskentelemään etänä varmistaakseen heidän turvallisuutensa.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ VUODELLE 2020

Tulevaan kehitykseen vuonna 2020 ja lähivuosina vaikuttavat yrityskoulutuksen digitalisoituminen, kasvava oppimisen ja opettajien tarve maailmalla ja sekä megatrendien vaikutus toimialaan. Soprano tavoittelee tulevina vuosina liikevaihdon kasvua ja kannattavuutta ja sen myötä osingonjakokyvyn palauttamista. Koronaviruksen aiheuttaman poikkeuksellisen tilanteen vuoksi koulutustoimialan markkinaolosuhteet ovat merkittävästi heikentyneet ja sen vuoksi Soprano arvioi, että konsernin liikevaihto laskee ja liiketulos heikkenee.

VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiö Soprano Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 4 286 771,87 euroa, josta tilikauden tulos on 3 509,40 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden tuloksesta ei jaeta osinkoa ja tilikauden tulos siirretään edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Helsingissä 2. huhtikuuta 2020

SOPRANO OYJ
Hallitus

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

LAAJA TULOSLASKELMA JA KANNATTAVUUS	2019	2018	2017
Liikevaihto, tuhatta euroa	14 863	15 542	15 813
Liikevoitto, tuhatta euroa	82	412	663
% liikevaihdosta	0,6	2,6	4,2
Käyttökate	1 370	717	1 040
Rahoitustuotot- ja kulut (netto), tuhatta euroa	-204	-328	-381
% liikevaihdosta	-1,4 %	-2,1 %	-2,4 %
Voitto ennen veroja, tuhatta euroa	-303	-150	287
% liikevaihdosta	-2,0 %	-1,0 %	1,8 %
Tilikauden voitto, tuhatta euroa	-90	287	502
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti (ROI), %	-0,9	2,0	7,9
Oman pääoman tuotto prosentti (ROE), %	-5,0	-2,5	5,4
RAHAVIRRAT	2019	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirrat, tuhatta euroa	1 365	23	827
Investointien rahavirrat, tuhatta euroa	-349	-471	-615
Bruttoinvestoinnit, tuhatta euroa	-3 013	-772	-840
% liikevaihdosta	20,3 %	5,0 %	5,3 %
Rahavirrat investointien jälkeen, tuhatta euroa	1 016	-448	212
Rahoituksen rahavirrat, tuhatta euroa	-1 907	1 227	-467
Rahavirrat yhteensä	-892	779	-255
TASE JA VAKAVARAISSUUS	2019	2018	2017
Pitkäaikaiset varat, tuhatta euroa	11 462	9 716	8 972
Oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus), tuhatta euroa	5 914	6 122	5 875
Vieras pääoma, tuhatta euroa	9 194	7 716	6 841
Taseen loppusumma, tuhatta euroa	15 109	13 838	12 715
Korolliset rahoitusvelat, tuhatta euroa	4 994	4 108	2 514
Korolliset nettorahoitusvelat, tuhatta euroa	4 529	2 750	1 935
Omavaraisuusaste, %	40,1	45,6	48,1
Nettovelkaantumisaste, %	76,6	44,9	32,9
HENKILÖKUNTA	2019	2018	2017
Henkilöstön määrä keskimäärin	95	96	88
josta Suomessa	70	66	60
VALUUTTAKURSSIT	2019	2018	2017
Tärkeimmät valuuttakurssit (31.12.)			
Ruotsin kruunu	10,4468	10,2548	9,8438
EUR/SEK	69,9563	79,7153	69,3920

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	2019	2018	2017
Osakekohtainen tulos, euroa, laimentamaton	-0,01	0,01	0,02
Osakekohtainen tulos, euroa, laimennettu	-0,01	0,01	0,02
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osake, euroa	0,32	0,33	0,32
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	18 309	18 143	17 989
Liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	18 570	18 294	18 124
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	18 909	18 743	18 589
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	19 170	18 894	18 724
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma, tuhatta euroa	5 914	6 122	5 875
Hinta / voittosuhte (P/E)	neg.	24,5	23,1
Osakkeen raportointikauden viimeinen pörssikurssi, euroa	0,270	0,245	0,461
Osakkeen ylin kurssi, euroa	0,420	0,548	0,695
Osakkeen alin kurssi, euroa	0,246	0,222	0,340
Osakkeen kaupankäyntimäärällä painotettu keskipurssi, euroa	0,293	0,457	0,497
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	5 014	4 482	8 355
Osakkeen vaihto (1 000 kpl)	2 630	1 569	6 437
Osakkeiden vaihto, %	14,4 %	8,6 %	35,7 %

OSATEKIJÖITÄ VAIHTOEHTOISIIN TUNNUSLUKUIHIN

Yhtiön johto on päättänyt esittää tavanomaisten IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjen tunnuslukujen lisäksi myös alla eritellyllä tavalla vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotta liiketoimintojen taloudellista kehitystä voidaan kuvata laaja-alaisemmin ja jotta eri katsauskausien vertailukelpoisuus helpottuu.

NETTOVELAT	2019	2018	2017
Pitkäaikaiset korolliset velat	3 271	2 840	313
Lyhytaikaiset korolliset velat	1 724	1 267	2 201
Korolliset velat yhteensä	4 994	4 108	2 514
Rahavarat	466	1 358	579
Korolliset nettorahoitusvelat	4 529	2 750	1 935

VAIHDON OSUUS OSAKEKANNASTA	2019	2018	2017
Osakkeen vaihto 1000 kpl	2 630	1 569	6 437
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	18 309	18 143	18 012
Osakkeiden vaihto, %	14,4 %	8,6 %	35,7 %

NETTOKÄYTTÖPÄÄOMA	2019	2018	2017
Lyhytaikaiset saamiset	3 181	2 764	3 164
Rahavarat	466	1 358	579
Lyhytaikainen vieras pääoma	5 910	4 861	6 517
Nettokäyttöpääoma	-2 263	-740	-2 774

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Käyttökate = Liiketulos + Poistot ja arvonalentumiset

Myyntikatemarginaali:

$$\frac{(\text{Liikevaihto} - \text{Aineiden ja tarvikkeiden käyttö})}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto:

$$\frac{(\text{Voitto/tappio ennen veroja} + \text{rahoituskulut})}{(\text{Oma pääoma} + \text{Korolliset velat (kauden alun ja lopun keskiarvona)})} \times 100$$

Oman pääoman tuotto:

$$\frac{\text{Voitto/tappio ennen veroja}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvona)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste:

$$\frac{\text{Oma pääoma}}{(\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot})} \times 100$$

Korolliset nettovelat:

Pitkäaikaiset korolliset velat + Lyhytaikaiset korolliset velat - Rahat ja pankkisaamiset

Nettovelkaantuneisuusaste:

$$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$$

Tulos/osake:

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä}}$$

Oma pääoma per osake:

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä kauden lopussa}}$$

Nettokäyttöpääoma: Rahoitusomaisuus - Lyhytaikainen vieras pääoma

Rahoitusomaisuus: Lyhytaikaiset saamiset + Rahat

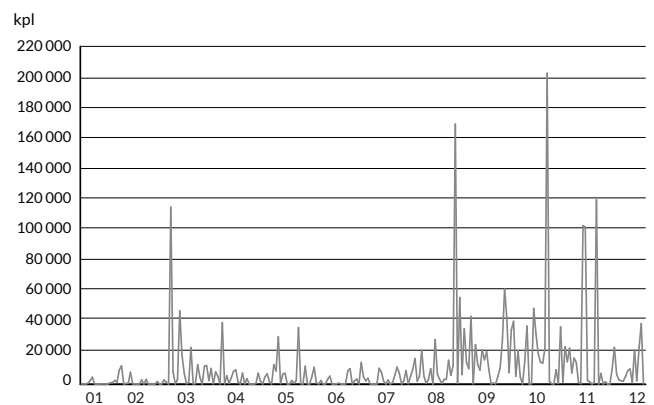
Bruttoinvestoinnit: Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden lisäykset

Sopranon osakkeen kurssikehitys 2015-2019

Lähde: Nasdaq OMX Helsinki

Sopranon osakkeen päivävaihto 2019

Soprano Oyj konsernitilinpäätös

1.1. - 31.12.2019

SOPRANO
GROUP

MIF

(infor)

JTO

Fintra

Informator

Tieturi

SOPRANO OYJ KONSERNI TILINPÄÄTÖS 1.1. - 31.12.2019 (IFRS)

Sisältö	sivu
Sisällysluettelo	21
Konsernin laaja tuloslaskelma	22
Konsernitase.....	23
Konsernin rahavirtalaskelma	24
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	25
Konsernitilin päätöksen liitetiedot	26
Konsernin perustiedot	26
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	26
Konsernitilin päätöksen laatimisperiaatteet	28
1. Liikevaihto, toimintasegmentit ja maantieteellisiä alueita koskevat tiedot	35
2. Liiketoiminnan muut tuotot	37
3. Liiketoiminnan muut kulut	37
4. Poistot	38
5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	38
6. Tilintarkastajien palkkiot.....	38
7. Tutkimus- ja kehittämismenot.....	38
8. Rahoitustuotot	39
9. Rahoituskulut	39
10. Muut laajan tuloslaskelman erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi	39
11. Tuloverot.....	39
12. Osakekohtainen tulos	40
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	40
14. Käyttöoikeusomaisuuserät	41
15. Aineettomat hyödykkeet	41
16. Osuudet osakkuusyhtiöissä	44
17. Muut osakkeet ja osuudet	44
18. Pitkäaikaiset saamiset	45
19. Laskennalliset verosaamiset ja -velat.....	45
20. Myyntisaamiset ja muut saamiset	45
21. Rahavarat	46
22. Osakeperusteiset maksut	46
23. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	47
24. Rahoitusvelat	47
25. Vuokrasopimusvelat	49
26. Ostovelat ja muut velat	50
27. Rahoitusriskien hallinta	50
28. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	53
29. Muut vuokrasopimukset.....	53
30. Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasitoumukset	53
31. Lähipiiritapahtumat	54
32. Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista	55
33. Tilikauden jälkeiset tapahtumat	56

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

tuhatta euroa	Liite- tieto	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikevaihto	1	14 863	15 542
Liiketoiminnan muut tuotot	2	563	534
Valmistus omaan käyttöön		297	378
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		-6 235	-6 606
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5, 22, 31	-5 852	-6 225
Poistot	4	-1 288	-306
Liiketoiminnan muut kulut	3	-2 265	-2 906
Liikevoitto (tappio)		82	412
Rahoitustuotot	8	1	5
Rahoituskulut	9	-206	-333
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	16	-181	-233
Voitto (tappio) ennen veroja		-303	-150
Tuloverot	11	212	436
Tilikauden voitto (tappio)		-90	287
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Rahavirran suojaus verovaikutus huomioituna	10	0	1
Tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten muuntoerot	10	-66	15
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-157	302
Tilikauden voiton (tappion) jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		-90	287
Määräysvallattomille omistajille		0	0
		-90	287
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		-157	302
Määräysvallattomille omistajille		0	0
		-157	302
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto	12	-0,01	0,01
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto	12	-0,01	0,01

KONSERNITASE

tuhatta euroa	Liite- tieto	31.12.2019	31.12.2018
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	83	490
Käyttöoikeusomaisuuserät	14	2 110	0
Liikearvo	15	5 405	5 405
Muut aineettomat hyödykkeet	15	1 007	984
Osuudet osakkuusyrityksissä	16	796	977
Muut osakkeet ja osuudet	17	13	13
Pitkäaikaiset saamiset	18	637	654
Laskennalliset verosaamiset	19	1 412	1 193
		11 462	9 716
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	3 181	2 764
Rahavarat	21	466	1 358
		3 647	4 121
Varat yhteensä		15 109	13 838
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma 22, 23			
Osakepääoma		96	96
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		5 251	5 171
Muuntoerot		-115	-49
Kertyneet voittovarot		-817	-596
Oman pääoman ehtoinen laina		1 500	1 500
		5 914	6 122
Määräysvallattomien omistajien osuus		0	0
Oma pääoma yhteensä		5 914	6 122
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	19	0	1
Rahoitusvelat	24	2 073	2 840
Vuokrasopimusvelat	25	1 197	0
Muut velat		13	13
		3 284	2 855
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	26	4 186	3 594
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	24	757	1 267
Vuokrasopimusvelat	25	966	0
		5 910	4 861
Velat yhteensä		9 194	7 716
Oma pääoma ja velat yhteensä		15 109	13 838

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

tuhatta euroa	Liite- tieto	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT			
Tilikauden voitto		-90	287
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	28	1482	633
Korkokulut ja muut rahoituskulut		206	333
Korko ja osinkotuotot		-1	-5
Verot		-212	-436
Käyttöpääoman muutokset:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-395	235
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		579	-800
Maksetut korot		-194	-242
Saadut korot		1	5
Maksetut verot/saadut veronpalalutukset		-10	13
Liiketoiminnan nettorahavirta		1 365	23
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-10	-16
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-339	-481
Muiden osakkeiden ja osuuksien myynnit		0	26
Investointien nettorahavirta		-349	-471
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT			
Pitkäaikaisten saamisten muutos		0	40
Lainojen nostot		248	3 194
Lainojen takaisinmaksu		-1 135	-1 798
Rahoitusleasingvelkojen maksut		0	-74
Vuokrasopimusvelan maksut		-889	0
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot		-131	-135
Rahoituksen nettorahavirta		-1 907	1 227
Rahavarojen muutos		-892	779
Rahavarat tilikauden alussa		1 358	579
Rahavarat tilikauden lopussa	21	466	1 358

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

tuhatta euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Yht.	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yht.
	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Omat osak- keet	Muunto- erot	Kerty- neet voitto- varat	Oman pääoman ehtoisen laina			
Oma pääoma 1.1.2018	96	5 091	-1	0	-64	-747	1 500	5 875	0	5 875
Tilikauden tulos						287		287		287
Muuntoerot					15			15		15
Rahavirran suojaus			1					1		1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			1	0	15	287		302	0	302
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot						-135		-135		-135
Osakkeina annetut palkkiot		80						80		80
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		80				-135	0	-55	0	-55
Oma pääoma 31.12.2018	96	5 171	0	0	-49	-596	1 500	6 122	0	6 122
Tilikauden tulos						-90		-90		-90
Muuntoerot					-66			-66		-66
Rahavirran suojaus								0		0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0	0	-66	-90		-157	0	-157
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot						-131		-131		-131
Osakkeina annetut palkkiot		80						80		80
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		80				-131	0	-51	0	-51
Oma pääoma 31.12.2019	96	5 251	0	0	-115	-817	1 500	5 914	0	5 914

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Soprano Oyj on palveluliiketoiminnan kehitysyritys. Soprano keskittyy strategiansa mukaisesti koulutusalan rakennemuutoksen toteutukseen. Konsernista on kasvanut Pohjoismaiden johtava yksityinen yritysten ja organisaatioiden kouluttaja. Tavoitteena on olla asiakkaalle halutuin kumppani osaamisen kehittämisessä sekä tarjota asiakkaalle paras kurssitarjonta, halutuimmat valmentajat sekä uusimmat oppimisympäristöt. Sopranon asiantuntijat palvelevat Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä, Oulussa, Tukholmassa, Göteborgissa ja Pietarissa, verkoston kautta kymmenissä maissa sekä virtuaalisesti ympäri maailman. Soprano Oyj:n osake on noteerattu NASDAQ Helsingin pörssissä, osakkeen tunnus on SOPRA.

Konsernin emoyritys on Soprano Oyj. Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Mannerheimintie 15, 00260 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.soprano.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Mannerheimintie 15, 00260 Helsinki.

Soprano Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 2.4.2020 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa ja käteisvaroina suoritettavia osakeperusteisia liiketoimia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Uudet ja tulevat IFRS-standardit, jotka ovat voimassa 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2018, lukuun ottamatta seuraavia uusia standardeja, tulkintoja ja muutoksia olemassa oleviin standardeihin, joita konserni on soveltanut 1.1.2019 alkaen.

OTSIKKO	KESKEISET VAATIMUKSET	VOIMAANTULO
IFRS 16 Vuokrasopimukset	Uusi standardi korvasi IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle otajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen käyttöoikeusomaisuuseränä ja vuokravelkana. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon aiemman IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely säilyi suurelta osin aiemman IAS 17:n mukaisena. IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä 1.1.2019 alkaen Soprano-konserni kirjasi vuokrasopimuksensa taseeseen ja kirjaa vuokratulujen sijaan poistot ja korot. Konserni on valinnut siirtymismenetelmäksi IFRS 16 kohdan C5 (b) menetelmän, jonka mukaisesti soveltamisen aloittamisesta aiheutunut kertynyt vaikutus kirjataan soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2019. Konserni ei kirjaa euromäärältään vähäisiä tai alle 12 kuukauden vuokrasopimuksia taseeseen. Muutos vaikutti taseen pitkäaikaisiin varoihin ja velkoihin. Käyttöoikeusomaisuuserät kasvoivat 1.1.2019 yhteensä 2 978 tuhatta euroa, josta rakennusten ja rakennelmien käyttöoikeuksien osuus oli 2 589 tuhatta euroa ja koneiden ja kaluston käyttöoikeuksien osuus 390 tuhatta euroa. Lisäksi tuloslaskelman liiketoiminnan muut kulut pienenevät, poistojen ja rahoituskulujen kasvaessa. Muutos vaikutti käyttökatetta ja liiketulosta parantavasti.	1.1.2019
IFRIC 23 -tulkinta "Epävarmuus tuloverojen käsittelyssä"	Tulkinta selvittää kirjanpitokäsittelyä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Kirjanpitokäsittelyyn vaikuttaa arvio siitä, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön valitseman ratkaisun vai ei. Tätä harkittaessa oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkeen asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan yhteisön ratkaisua. Muutoksilla ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.	1.1.2019
IFRS-standardien vuosittaiset parannukset 2015–2017.	Standardien pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhteen ja otetaan käyttöön kerran vuodessa vuosittaisessa parannusmenettelyssä. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain. Muutokset koskevat seuraavia standardeja: IFRS 3, IFRS11, IAS 12 ja IAS 23. Muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.	1.1.2019

Seuraavassa esitetään luettelo standardeista ja tulkinnosta, jotka on julkaistu mutta tulevat voimaan myöhemmin kuin 1.1.2019.

Muutokset IFRS-standardeihin sisältyviin Käsitteellistä viitekehystä koskeviin viittauksiin	Uudistettu viitekehys kokoa viime vuosina käyttöön otetuissa standardeissa IASB:n käyttämän ajattelun. Käsitteellinen viitekehys palvelee pääasiassa IASB:n työkaluna standardien kehittämisessä sekä tukee IFRS Interpretations Committeeta standardien tulkinnassa. Viitekehys ei kumoa yksittäisten IFRS-standardien vaatimuksia. Nykyisen arvion mukaan muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Johto jatkaa arviointiaan muutosten vaikutuksesta.	1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla
Muutokset IFRS 3:een – Liiketoiminnan määritelmä	Muutoksilla supistettiin ja selvennettiin liiketoiminnan määritelmää. Ne myös sallivat yksinkertaistetun arvioinnin tekemisen siitä, onko hankittu kokonaisuus omaisuuseräryhmä vai liiketoiminta. Nykyisen arvion mukaan muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Johto jatkaa arviointiaan muutosten vaikutuksesta.	1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla
Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan – Olennaisen määritelmä	Muutokset selventävät olennaisuuden määritelmää ja sisältävät ohjeistusta helpottamaan käsitteen johdonmukaista soveltamista kaikissa IFRS-standardeissa. Lisäksi määritelmään liittyviä selityksiä on parannettu. Interest Rate Benchmark Reform (Amendments to IFRS 9, IAS 39 and IFRS 7). Muutoksien taustalla ovat meneillään olevaan viitekorkojen vertailuarvoasetuksen (IBOR-reformi) valmisteluun ja käyttöönottoon liittyvät epävarmuustekijät. Muutoksilla helpotetaan rahoitusinstrumenttien suojauslaskennan edellytyksien täyttämistä IBOR-reformia edeltävällä kaudella. Nykyisen arvion mukaan muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Johto jatkaa arviointiaan muutosten vaikutuksesta.	1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla
IFRS 17 Vakuutus-sopimukset	Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja ymmärtämään paremmin vakuuttajien altistumista riskeille sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin. Nykyisen arvion mukaan muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Johto jatkaa arviointiaan muutosten vaikutuksesta.	IASB:n ehdotus soveltamisajankohdasta: 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla

Muissa tässä listaamattomilla standardeilla tai tulkinnoilla ei arvioida olevan vaikutusta tai on vain vähäistä vaikutusta. Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaan perustuvia ratkaisuja. Tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuksista, joita johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Soprano Oy ja kaikki sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen las-kusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirja-taan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Mahdollinen mää-räysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta netto-varallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yritys-hankinnalle.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoi-tumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään

omana eräänään taseessa oman pääoman osana. Emo-yrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muu-tokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Konser-nin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä arvoste-taan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulos-vaikutteisesti. Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta muttei määräysvaltaa. Osak-kuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pää-omaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpito-arvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kir-janpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen veloitteiden täyttämi-seen. Osakkuusyrietyssijoitus sisältää sen hankinnasta syn-tyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrietyksen välillä on eliminoitu konsernin omistus-osuuden mukaisesti. Konsernin omistuosuuden mukainen osuus osakkuusyrietyksen tuloksista on esitetty omana erä-nään liikevoiton jälkeen. Vastaavasti konsernin osuus osak-kuusyrietyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muu-toksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa kos-kevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksi-kön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (”toiminta-valuutta”). Konsernitilinpäätös on esitetty tuhansina euroina. Euro on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toi-mintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä val-litsevaa kurssia. Käytännössä käytetään kurssia, joka liki-main vastaa tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavalu-utan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin liike-voiton yläpuolelle.

Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuntaminen eri kursseilla toisaalta tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat: Koneisiin ja kalustoon tehdään 2-7 vuoden tasapoisto riippuen hyödykkeen vaikutusajasta.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttö-

omaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on käytännössä varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvauksiksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Koulutusliiketoimintaan liittyvät valtion avustukset ja osuudet tuloutetaan sille tilikaudelle, kun koulutus suoritetaan tai niiden koulutusvelvollisuus päättyy. Valtion avustukset, joita ei käytetä, palautetaan määräysten mukaan eikä niitä tulouteta.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenuosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Hankintamenuon liittyvät muut välittömästi hankinnasta johtuvat menot, kuten asiantuntijoiden palkkiot, kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta johtuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Hyödykkeestä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen

kirjaamisen jälkeen hankintameno on kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Aktivoitujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 2-7 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut menot kirjataan tasapoistoina kuluksi.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	2-7 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	2-7 vuotta

riippuen hyödykkeen vaikutusajasta.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana ja antajana

Kaikkiin vuokrasopimuksiin sovelletaan IFRS 16 -standardia. Konsernilla on toimitiloihin, koneisiin ja kalustoihin liittyviä vuokrasopimuksia. Konserni ei kirjaa, IFRS 16 standardin sallimaa helpotusta noudattaen, kohdeomaisuuserän euromäärältään vähäisiä tai alle 12 kuukauden vuokrasopimuksia taseeseen.

Jos molemmilla osapuolilla on oikeus päättää vuokrasopimus tietynä päivänä ja tämän päivän jälkeen vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana, kyseinen vuokrasopimus määritellään päättyväksi silloin kun molemmilla osapuolilla on oikeus päättää vuokrasopimus. Jos konsernilla on oikeus päättää vuokrasopimus ennen vuokranantajaa, jokainen vuokrasopimus analysoidaan erikseen ottaen huomioon tulevaisuuden mahdollisuudet ja konsernin tekemät investoinnit omaisuuserään. Konsernin käyttöoikeusomaisuuserät ja tilikauden aikaiset muutokset esitetään liitetiedossa 13. Aineelliset hyödykkeet. Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakauma esitetään liitetiedossa 27. Rahoitusriskien hallinta.

Konserni edelleen vuokrasi vuonna 2019 jonkin verran toimitiloja, jotka on määritelty operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettoraahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Eläkevelvoitteet

Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan

kyseisten eläke-etuuskien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspuh-jaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikau-della, jota veloitus koskee.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla ei ole tilikausilla 2018-2019 ollut osake-perusteisia kannustinjärjestelmiä, eikä optio-ohjelmia. Konserni maksoi tilikausilta 2018-2019 hallituksen vuosi-palkkiot varsinaisen yhtiökokouksen päätösten mukaisesti Soprano Oyj:n osakkeina. Järjestelyjen tulosvaikutus esi-tetään tuloslaskelmassa työsuhde-etuuksista aiheutuvissa kuluissa. Järjestelystä aiheutunutta kuluja vastaava lisäys on kirjattu omaan pääomaan.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapah-tuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen vel-voite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Vara-ukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markki-noiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus jolta-kin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauk-sen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitel-man ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedot-tanut asiasta. Konsernin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoit-teiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauk-sena syntynyt ehdollinen velvoite, joka varmistuu kun kon-sernin määräysvallan ulkopuolella oleva epävarma tapah-tuma realisoituu. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotet-tavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä veroaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa.

Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liit-tyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kir-janpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennal-lista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuuserä tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutu-misajankohtana. Verotuksessa vähennyskeltovottomasta lii-kearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoita-vissa olevassa tulevaisuudessa.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädet-tyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuu-dessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihtona esitetään palveluiden ja tuotteiden myynnistä saadut tuotot saadun vastikkeen käypään arvoon arvostet-tuina oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuutta-määräisen myynnin kurssieroilla.

Tulouksen periaatteena on, että myyntituotot kirja-taan, kun palvelua tai tuotetta koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Myyntituottojen kirjaamisessa konserni sovel-taa viisivaiheista prosessia:

- yksilöidään asiakassopimukset
- yksilöidään erilliset suoriteveloitteet
- määritetään sopimuksen mukainen transaktiohint
- kohdistetaan transaktiohint erillisille suoriteveloit-teille, ja
- kirjataan myyntituotto, kun kukin suoriteveloite on täy-tetty.

Konserni tuottaa pääosin koulutuspalveluita, joiden transaktiohint on kiinteä ja myyntilaskujen maksuehdot ovat tyypillisesti 14-60 päivän välillä. Koulutuspalvelut las-kutetaan asiakassopimuksen ehtojen mukaisesti tyypil-lisesti erääntymään lähellä varsinaista koulutustapahtu-maa tai asiakassopimuksissa määriteltyjen laskutusjaksojen mukaisesti.

Transaktiohinnat eivät sisällä rahoituskomponentteja, ja asiakkaat suorittavat vastikkeet rahana.

Koulutuspalvelut

Koulutuspalvelut tuloutetaan tyypillisesti tuotokseen perustuvan menetelmän mukaisesti, ajan kuluessa sitä mukaa kun palvelua suoritetaan, koulutustapahtumien ajoittumisen mukaan. Asiakassopimukseen sisältyviä koulutustapahtumia voi olla yksi tai useampia.

Koulutustapahtumat voivat sisältää digitaalisen sisällön ja oppimisympäristön palveluja.

Silloin kun digitaaliset tuotteet ovat osa asiakassopimusta, jossa digitaalinen sisältö ja koulutusympäristö ovat tukimateriaalina koulutustapahtumalle, asiakassopimus tuloutetaan ajan kuluessa sitä mukaa kun palvelua suoritetaan, koulutustapahtumien ajoittumisen mukaan.

Mikäli koulutus toteutetaan yksinomaan digitaalisena sisältönä ja digitaalisessa koulutusympäristössä, tuloutus tapahtuu ajan kuluessa digitaalisen käyttöympäristön käyttöoikeuden voimassaoloaikana.

Julkaisumyynti ja vuokratuotot

Konsernilla on vähäistä julkaisumyyntiä ja sen tuloutus tapahtuu yhtenä ajankohtana julkaisun luovutuksen yhteydessä. Emoyhtiö Soprano Oyj:n vuokratuotot tuloutetaan ajan kuluessa tasaerinä vuokrausille.

Asiakassopimukseen perustuvat varat ja velat

Myyntin tulouttamis- ja laskutushetki voivat poiketa toisistaan. Konserni kirjaa sopimukseen perustuvan varan silloin kun liikevaihto tuloutetaan ennen laskutusta, ja vastaavasti sopimukseen perustuvan velan silloin kun liikevaihto tuloutetaan laskutuksen jälkeen. Konsernin asiakassopimukseen perustuvat varat ja velat ovat lyhytaikaisia.

Asiakassopimukseen perustuvat varat ja velat muodostuvat pääsääntöisesti useamman koulutustapahtuman sisältävistä asiakassopimuksista, joiden laskutus perustuu laskutusjaksoihin. Jos kirjatut tuotot ja syntyneet menot ovat suuremmat kuin kyseisen liiketoimen laskutettu määrä, erotus esitetään taseen erässä varat asiakassopimuksista. Jos kirjatut tuotot ja syntyneet menot ovat pienemmät kuin laskutus, erotus esitetään erässä velat asiakassopimuksista. Konserni myy asiakkailleen useamman koulutuspäivän koulutuskortteja. Konserni kirjaa pääosin koulutuskorttien myynnistä kertyvän laskutuksen ja kirjatun tuoton erotuksen erässä velat asiakassopimuksista: ennakot.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu suoriteperusteisesti sille kaudelle, jolta tuotot kertyvät ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusvarat

Konserni luokittelee rahoitusvarat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä jaksotettuun hankintamenuun arvostettaviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviin rahoitusvaroihin ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Konsernin rahoitusvarat koostuvat myyntisaamisista, pitkä- ja lyhytaikaisista muista saamisista ja rahavaroista. Rahoitusvarat luokitellaan niiden alkuperäisen hankinnan yhteydessä rahoitusvarojen hallinnoinnin liiketoimintamalliin ja niiden sopimusperusteisten rahavirtaominaisuuksien mukaisesti.

Muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintamenu. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin (erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua) varoihin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelkoihin kuuluvat osto- ja muut velat sekä rahoituslainat. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi, silloin kun ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvät velat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenon merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan.

Konserni on soveltanut 1.1.2018 alkaen IFRS 9 -standardin sallimaa yksinkertaistettua menettelyä, jolloin odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan varausmatriisia käyttäen koko voimassaoloajalta, paitsi jos rahoitusvarojen katsotaan olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita.

Johdannaisinstrumentit ja suojauslaskenta

Konsernilla ei ollut tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 johdannaisinstrumentteja eikä konserni sovelle suojauslaskentaa.

Oma pääoma

Alkuperäisen merkinnän yhteydessä merkityt osakkeet esitetään osakepääomana.

Konserni luokittelee liikkeeseen laskemansa instrumentit niiden luonteen perusteella joko omaksi pääomaksi tai rahoitusvelaksi. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä vero-vaikutuksella oikaistuna. Jos Soprano Oyj hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta. Institutionaalinen sijoittaja on 6.6.2016 merkinnyt 1,0 miljoonan euron ja 6.6.2017 0,5 miljoonan euron hybridilainan. Yhteensä 1,5 miljoonan euron hybridilaina on esitetty oman pääoman eränä.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut, työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poisotot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot ja johdannaisinstrumenttien arvojen muutokset sisältyvät

liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyvä johdon harkinta

Konsernin johto käyttää harkintaa tehdessään päätöksiä tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valinnasta ja näiden soveltamisesta. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arvot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konsernissa seurataan arvioiden ja olettamusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, on esitetty alla. Konsernin johto on katsonut näiden tilinpäätöksen osa-alueiden olevan keskeisimmät, sillä niitä koskevat laatimisperiaatteet ovat konsernin näkökulmasta monimutkaisimmat ja niiden soveltaminen edellyttää eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä esimerkiksi omaisuusarvostamisessa. Lisäksi näillä tilinpäätöksen osa-alueilla käytettyjen oletusten ja arvioiden mahdollisten muutosten vaikutukset on arvioitu olevan suurimmat.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen

Merkittävässä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni käyttää ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta tehdään vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista, jos markkinoilta ei ole ollut saatavissa tietoja vastaavanlaisten hyödykkeiden kaupoista. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi. Lisäksi konsernissa käydään läpi vähintään jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdolliset viitteet niin aineellisten kuin aineettomienkin hyödykkeiden arvonalentumisesta. Konsernin aineellisten hyödykkeiden tasearvot on esitetty liitetiedossa 13. ja aineettomien hyödykkeiden tasearvot liitetiedossa 15.

Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, osakkuusyritykset, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Tulevaisuudessa syntyvä verotettava tulo edellyttää ennusteiden käyttämistä.

1. LIIKEVAIHTO, TOIMINTASEGMENTIT JA MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

LIIKEVAIHTO

tuhatta euroa	tuloutusajankohta	2019	2018
Koulutuspalveluiden myynti	Ajan kuluessa	14 614	15 474
Julkaisumyynti	Yhtenä ajankohtana	10	17
Vuokratuotot	Ajan kuluessa	238	50
Yhteensä		14 863	15 542

LIIKEVAIHTO SUORITEVELVOITTEEN TÄYTTYMISEN MUKAAN

tuhatta euroa	2019	2018
Ajan kuluessa	14 853	15 525
Yhtenä ajankohtana	10	17
Yhteensä	14 863	15 542

LIIKEVAIHTO ASIAKKAAN SIJAINNIN MUKAAN

tuhatta euroa	2019	2018
Suomi	8 930	9 182
Ruotsi	5 408	6 093
Venäjä	164	82
Muu Eurooppa	355	154
Muu Maailma	6	30
Yhteensä	14 863	15 542

ASIAKASSOPIMUKSIIN PERUSTUVAT TASEESEEN MERKITYT MÄÄRÄT

tuhatta euroa	2019	2018
Myyntisaamiset	2 130	1 887
Sopimuksista johtuvat varat	323	484
Velat asiakassopimuksista	370	159
Ennakot asiakassopimuksista	342	403
Velat ja ennakot asiakassopimuksista yhteensä	712	562
Yhteensä	3 165	2 933

ASIAKASSOPIMUKSIIN PERUSTUVIEN VAROJEN JA VELKOJEN MUUTOKSET

tuhatta euroa	2019 Varat	2019 Velat	2018 Varat	2018 Velat
Raportointikauden myyntituotot jotka 1.1 sisältyvät sopimukseen perustuvaan velkaan		562		573
Asiakkailta saatujen vastikkeiden lisäys vähennettynä tilikaudella kirjatulla rahamäärillä		151		-11
Sopimukseen perustuva omaisuuserä siirretään saamiseksi	-484		-225	
Lisäykset suoritevelvoitteen täyttymisen johdosta	807		708	
yhteensä 31.12	323	712	484	562

Toimintasegmentit

Soprano Oyj konsernin liiketoimintasegmentit ovat ICT-koulutukseen erikoistunut Informator Tieturi Group (IT GROUP) ja suomalainen johtamis-, esimies-, viestintä-, taloushallinto- ja kansainvälisen kaupan koulutukseen erikoistunut Management Institute of Finland MIF (MIF). Sen lisäksi raportoidaan yhteiset erät –segmentti, johon kuuluvat emoyhtiön lisäksi osakkuusyhtiöt sekä konsernin vientihanke MIF Academy. Osakkuusyhtiöiden Ambientia E-commerce Oy -konsernin ja Brain Alliance Oy:n Soprano Oyj konsernille kuuluva osuus osakkuusyrityksen tuloksesta kirjataan liiketuloksen alapuolelle kohtaan osuus osakkuusyrityksen tuloksesta.

Konsernissa toimintasegmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä niille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat toimintasegmenttien liiketulokseen. Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari vertailtaessa toimintasegmenttien tuloksellisuutta kyseisten toimialojen muihin yrityksiin. Konsernissa edellä mainituista arvioinneista ja resursointipäätöksistä vastaa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä konsernin johtoryhmä.

2019, tuhatta euroa	IT Group	MIF	Yhteiset erät	konsernierät	Konserni yhteensä
Tulos					
Koulutuspalveluiden myynti	9 923	4 683	9	0	14 614
Julkaisumyynti	0	10	0	0	10
Vuokratuotot	0	0	238	0	238
Ulkoiset tuotot yhteensä	9 923	4 693	247	0	14 863
Koulutuspalveluiden myynti toiselle segmentille	3	4	1	-8	0
Toimitilojen vuokrat toiselle segmentille	0	0	275	-275	0
Hallintopalveluiden myynti toiselle segmentille	0	0	661	-661	0
Tuotot myynneistä toisille segmenteille yhteensä	3	4	938	-944	0
Liikevaihto yhteensä	9 925	4 697	1 185	-944	14 863
Käyttökate	628	844	-951	850	1 370
Poistot	-119	-366	-57	-746	-1 288
Liiketulos	509	478	-1 007	104	82
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista			-181		-181
Varat					
Pitkäaikaiset varat yhteensä	4 058	3 890	7 722	-4 198	11 472
Osuudet osakkuusyrityksissä			796		796
Investoinnit	104	50	193	2 665	3 013
Velat					
Raportoitavan segmentin velat	3 305	4 012	5 836	-3 960	9 194

2018, tuhatta euroa	IT Group	MIF	Yhteiset erät	konsernierät	Konserni yhteensä
Tulos					
Koulutuspalveluiden myynti	10 601	4 836	38	0	15 474
Julkaisumyynti	0	17	0	0	17
Vuokratuotot	0	0	50	0	50
Ulkoiset tuotot yhteensä	10 601	4 853	88	0	15 542
Koulutuspalveluiden myynti toiselle segmentille	4	15	0	-19	0
Hallintopalveluiden myynti toiselle segmentille	0	0	421	-421	0
Tuotot myynneistä toisille segmenteille yhteensä	4	15	421	-440	0
Liikevaihto yhteensä	10 605	4 868	509	-440	15 542
Käyttökate	822	755	-895	36	717
Poistot	-30	-261	-11	-4	-306
Liiketulos	793	494	-906	31	412
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista			-233		-233
Varat					
Pitkäaikaiset varat yhteensä*	4 092	5 190	9 536	-9 101	9 716
Osuudet osakkuusyrityksissä			977		977
Investoinnit	171	1 192	134	-725	772
Velat					
Raportoitavan segmentin velat	4 015	4 389	6 836	-7 524	7 716

* Korjaus pitkäaikaisiin varoihin osakkuusyritysten tulosten kohdistuksen osalta.

Toimintasegmenttien maantieteellisiä alueita koskevat tiedot:

Konsernilla on kolme maantieteellistä aluetta: Suomi, Ruotsi ja Venäjä.

2019, tuhatta euroa	Suomi	Ruotsi	Venäjä	konsernierät	yhteensä
Koulutuspalveluiden myynti	9 078	5 422	114	0	14 614
Julkaisumyynti	10	0	0	0	10
Vuokratuotot	238	0	0	0	238
Ulkoiset tuotot yhteensä	9 327	5 422	114	0	14 863
Koulutuspalveluiden myynti toiselle segmentille	8	0	0	-8	0
Toimitilojen vuokrat toiselle segmentille	275	0	0	-275	0
Hallintopalveluiden myynti toiselle segmentille	661	0	0	-661	0
Tuotot myynneistä toisille segmenteille yhteensä	944	0	0	-944	0
Liikevaihto yhteensä	9 988	5 422	114	-661	14 863
Pitkäaikaiset varat yhteensä	16 466	249	0	-7 301	9 414
Osuudet osakkuusyrityksissä	796				796

2018, tuhatta euroa	Suomi	Ruotsi	Venäjä	konsernierät	yhteensä
Koulutuspalveluiden myynti	9 202	6 191	82	0	15 474
Julkaisumyynti	17	0	0	0	17
Vuokratuotot	50	0	0	0	50
Ulkoiset tuotot yhteensä	9 269	6 191	82	0	15 542
Koulutuspalveluiden myynti toiselle segmentille	19	0	0	-19	0
Hallintopalveluiden myynti toiselle segmentille	421	0	0	-421	0
Tuotot myynneistä toisille segmenteille yhteensä	440	0	0	-440	0
Liikevaihto yhteensä	9 709	6 191	82	-440	15 542
Pitkäaikaiset varat yhteensä*	18 364	454	0	-9 101	9 716
Osuudet osakkuusyrityksissä	977				977

* Korjaus pitkäaikaisiin varoihin osakkuusyritysten tulosten kohdistuksen osalta.

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

tuhatta euroa	2019	2018
Julkiset avustukset	557	467
Muut tuottoerät	6	67
Yhteensä	563	534

3. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

tuhatta euroa	2019	2018
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	110	132
Toimitilakulut	187	883
Kone- ja kalustokulut	376	334
Matkakulut	239	221
Markkinointikulut	457	492
Ulkopuoliset palvelut	565	495
Hallintokulut	331	349
Yhteensä	2 265	2 906

Liiketoiminnan muut kulut vuonna 2019 sisälsivät vuokratulujä vähäarvoisista vuokrasopimuksista yhteensä 9 tuhatta euroa sekä lyhytaikaisista vuokrasopimuksista yhteensä 115 tuhatta euroa.

4. POISTOT

tuhatta euroa	2019	2018
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Tuotemerkit	0	32
Aktivoitujen kehittämismenot	288	131
Muut aineettomat hyödykkeet	29	31
Yhteensä	317	194
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Koneet ja kalusto	28	112
Käyttöoikeusomaisuuserät: koneet ja kalusto	124	0
Käyttöoikeusomaisuuserät: Toimitilat	819	0
Yhteensä	971	112
Poistot yhteensä	1 288	306

Konsernilla ei ollut arvonalentumisia vuosina 2018-2019.

5. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

tuhatta euroa	2019	2018
Palkat	4 762	4 922
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	704	796
Muut lakisääteiset henkilösivukulut	386	507
Yhteensä	5 852	6 225
	2019	2018
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella (henkilöä)	95	96

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 31. lähipiiritapahtumat.

6. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

tuhatta euroa	2019	2018
Tilintarkastus	47	73
Veroneuvonta	4	2
Muut palvelut	12	0
Yhteensä	63	75

7. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Konsernin tutkimus- ja kehittämismenot olivat vuonna 2019 yhteensä 1,6 (1,4 miljoonaa euroa vuonna 2018) miljoonaa euroa, josta kuluksi kirjattiin yhteensä 1,2 miljoonaa euroa (0,9). Konserni panostaa uusiin digitaalisiin oppimisratkaisuihin, kuten Training Cloud, Remote Cloud Access ja Lifelong Learning. Monistettavien ja maantieteellisesti skaalautuvien pilvipalveluiden avulla yhtiö pyrkii laajentamaan toimintaansa kansainvälisesti. Marraskuussa 2018 Business Finland myönsi edullisen 1,457 miljoonan euron lainan, jonka ennakkomaksu 0,44 miljoonaa euroa maksettiin joulukuussa 2018. Business Finlandin avustushanke ajalle 6.10.2017-31.10.2019 päättyi. Hankkeen kokonaiskustannusarvio oli 2,1 miljoonaa euroa, josta Soprano käytti noin 93 prosenttia avustuksen ollessa noin 50 prosenttia hankkeen kuluista. Konsernilla oli käynnissä myös toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen.

8. RAHOITUSTUOTOT

tuhatta euroa	2019	2018
Muut korkotuotot	0	2
Muut rahoitustuotot	1	3
Yhteensä	1	5

9. RAHOITUSKULUT

tuhatta euroa	2019	2018
Tulosvaikutteisesti kirjatut erät		
Korkokulut rahoituslainoista	185	92
Lainojen hoitokulut, takausprovisiot, limiittipalkkiot	32	28
Factoring-kulut	19	62
Realisoituneet kurssitappiot	-41	80
Arvon alentumistappiot muista osakkeista ja osuuksista	0	0
Muut rahoituskulut	11	72
Yhteensä	206	333

Rahoituskulut sisälsivät vuonna 2019 IFRS 16 vuokrasopimusvelan korkokuluja 115 tuhatta euroa.

10. MUUT LAAJAN TULOSLASKELMAN ERÄT, JOTKA SAATETAAN MYÖHEMMIN SIIRTÄÄ TULOSVAIKUTTEISEKSI

tuhatta euroa	2019	2018
Muuntoerot	-66	15
Rahavirran suojaus	0	1
Yhteensä	-66	16

11. TULOVEROT

tuhatta euroa	2019	2018
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-10	0
Edellisten tilikausien verot	0	13
Laskennalliset verot	223	423
Yhteensä	212	436

Laskennallisista veroista on kerrottu liitteessä 19.

Verokulun ja konsernin kotimaan 20 % verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

tuhatta euroa	2019	2018
Tulos ennen veroja	-303	-150
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	61	30
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	0	0
Verovapaat tuotot	0	0
Vähennyskelvottomat kulut	-21	-17
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-40	18
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta veroilla vähennettynä	-36	-47
Laskennallisen veron muutos aikaisempien vuosien tappioista	209	410
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0	0
Muut erät	40	42
Verot tuloslaskelmassa	212	436

12. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Koska oman pääoman ehtoinen laina käsitellään kirjanpidossa etuosakkeen tapaan, laskennassa käytettyä tilikauden tulosta on oikaistu oman pääoman ehtoisen lainan koroilla verovaikutus huomioiden.

	2019	2018
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos (tuhatta euroa)	-90	287
Oman pääoman ehtoisen lainan korot (tuhatta euroa, verovaikutuksella vähennettynä)	-105	-105
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (tuhatta euroa)	-195	182
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	18 309	18 143
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	-0,01	0,01

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus.

	2019	2018
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (tuhatta euroa)	-195	182
Vaihtovelkakirjalainojen korko (tuhatta euroa, verovaikutuksella oikaistuna)	12	12
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (tuhatta euroa)	-183	194
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000)	18 309	18 143
Vaihtovelkakirjalainan muunto osakkeiksi (1 000)	600	600
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000)	18 909	18 743
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	-0,01	0,01

13. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

tuhatta euroa	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	1 961	1 961
Siirto erien välillä 1.1.2019	-390	-390
Lisäykset	10	10
Hankintameno 31.12.2019	1 582	1 582
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-1 471	-1 471
Poistot	-28	-28
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-1 499	-1 499
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	490	490
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	83	83

tuhatta euroa	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	1 671	1 671
Lisäykset	290	290
Hankintameno 31.12.2018	1 961	1 961
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-1 359	-1 359
Poistot	-112	-112
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-1 471	-1 471
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	312	312
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	490	490

14. KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT

tuhatta euroa	Rakennukset ja rakennelmat käyttöoikeus	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	2 589	390	2 978
Lisäykset	15	59	74
Vähennykset	0	0	0
Hankintameno 31.12.2019	2 604	449	3 053
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0	0	0
Poistot	-819	-124	-943
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-819	-124	-943
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 785	325	2 110

15. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

tuhatta euroa	Liikearvo	Tuotemerkit, Tilaukanta	Kehittämis- menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	5 405	654	1 113	513	7 685
Siirto erien välillä			-12	12	0
Lisäykset			332	7	339
Vähennykset					0
Hankintameno 31.12.2019	5 405	654	1 433	532	8 024
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0	-654	-190	-451	-1 296
Poistot			-288	-29	-317
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	0	-654	-479	-480	-1 612
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	5 405	0	923	62	6 390
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	5 405	0	955	52	6 412
tuhatta euroa	Liikearvo	Tuotemerkit, Tilaukanta	Kehittämis- menot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	5 405	654	683	462	7 204
Lisäykset			430	51	481
Vähennykset					0
Hankintameno 31.12.2018	5 405	654	1 113	513	7 685
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	0	-622	-60	-420	-1 102
Poistot		-32	-131	-31	-194
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	0	-654	-190	-451	-1 296
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	5 405	32	623	42	6 103
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	5 405	0	923	62	6 390

HANKINTAMENON KOHDISTAMINEN

Soprano Oyj konsernin liikearvo muodostuu 1.12.2012 alkaen konserniin liitetystä Aspectum Oy konsernista, 1.4.2013 alkaen konserniin liitetystä Tieturi Oy konsernista (IT Group) ja 1.4.2014 alkaen konserniin liitetystä Management Institute of Finland MIF Oy konsernista.

Liikearvon kirjanpitoarvo tilikauden päättyessä on 5 405 tuhatta euroa, josta liikearvo on kohdistettu erillisesti rahavirtaa tuottaviin yksiköihin seuraavasti:

IT Groupin hankinnan liikearvo on 3 150 tuhatta euroa, Management Institute of Finland MIF Oy konsernin hankinnan liikearvo on 1 502 tuhatta euroa, johon on myös kohdistettu yhtiöön 31.12.2016 fuusioituneen Aspectum Oy konsernin hankinnan liikearvo 753 tuhatta euroa.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut tuotemerkit ja asiakaslistoihin kohdistuneet liikearvot on kokonaan poistettu. Tuotemerkin taloudellinen vaikutusaika oli määriteltä viideksi vuodeksi ja asiakaslistan kahdeksi vuodeksi.

Hankintamenojen kohdistaminen konsernissa 31.12.2019:

tuhatta euroa	Yhteensä	IT Group	Management Institute of Finland MIF
liikearvo	5 405	3 150	2 255
tuotemerkit	0	0	0
yhteensä	5 405	3 150	2 255

Hankintamenojen kohdistaminen konsernissa 31.12.2018:

tuhatta euroa	Yhteensä	IT Group	Management Institute of Finland MIF
liikearvo	5 405	3 150	2 255
tuotemerkit	0	0	0
yhteensä	5 405	3 150	2 255

Arvon alentumistestaus

Mikäli on viitteitä jonkin omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön arvon alentumisesta tai jos yksikön kirjanpitoarvoon sisältyy tai on kohdistettu liikearvoa, arvioidaan kyseisen omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Arvon alentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritelty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymään budjettiin vuodelle 2020 huomioiden toteutunut kehitys sekä ennustejaksoon vuosina 2021-2024, jossa on käytetty kasvutekijää. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeisissä rahavirroissa ei ole määritelty kasvua. Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat olivat seuraavat:

1. Budjetoitu liikevaihto – Määritetty liikevaihto perustuu vuoden 2020 budjettiin huomioiden toteutunut kehitys sekä vuosien 2021-2024 ennustettuun liikevaihtoon, jossa on käytetty hintojen kasvun lisäksi 2,5 prosentin kasvutekijää (vuonna 2018 2,5 %).

2. Budjetoitujen kulut perustuvat vuoden 2020 budjettiin ja ennusteeseen vuosille 2021-2024.

3. Diskonttauskorko – Määritelty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritelty ennen veroja ja laskennassa on käytetty oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ja pääoman suhdetta. Käytetty diskonttauskorko oli IT Groupin osalta 8,85 prosenttia (8,95 %) ja Management Institute of Finland MIF Oy konsernin osalta 8,82 prosenttia (8,94 %).

4. Kasvuprosentti ennustejaksolla – Käytetty kasvutekijä on yhtiön näkemyksen mukaan konservatiivinen huomioiden yleistoloudellinen tilanne, toimialan kasvunäkymä ja toteutunut kehitys.

Arvon alentumistestauksen herkkyyshanalyysi

Testaustuloksia arvioidaan seuraavalla asteikolla, jossa verrataan käypää arvoa (C) rahavirtaa tuottavan yksikön testattavien tase-erien yhteismäärään (A). Testaushetkellä testattavat yksiköt sijoittuvat luokituksen mukaisesti seuraavasti:

Luokka	Kuvaus	Luokkaan sijoittuvat testattavat yksiköt
1	C pienempi kuin A	
2	C 0-20 % suurempi kuin A	
3	C 20-50 % suurempi kuin A	
4	C 50 % suurempi kuin A	IT Group, Management Institute of Finland MIF Oy

Herkkyshanalyysin perusteella ei ole viitteitä siitä, että laskentaoletusten muutokset voisivat olla niin merkittäviä, että ne johtaisivat tilanteeseen, missä kirjanpitoarvot ylittäisivät yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän. Herkkyyshanalyysissä on arvioitu käyttökatteen sekä diskonttauskoron muutosten vaikutuksia.

IT Groupin osalta käyttökatteen tulisi laskea yli 66 prosenttia ja Management Institute of Finland MIF Oy konsernin yli 32 prosenttia, tai diskonttausprosentin tulisi kasvaa IT Groupin osalta yli 22 prosenttiyksikköä ja Management Institute of Finland Oy konsernin osalta yli 19 prosenttia, jotta arvonlennus tulisi kirjattavaksi.

16. OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

tuhatta euroa	2019	2018
Osuudet osakkuusyrietyksissä	796	977
Tasearvo yhteensä 31.12	796	977

Tiedot konsernin olennaisista osakkuusyrietyksistä (omistusosuus prosenttia):

Nimi	pääasiallinen toimiala	kotipaikka	2019	2018
Ambientia E-commerce Oy	Ohjelmistopalvelut	Hämeenlinna	40	40
Brain Alliance Oy	Ohjelmistopalvelut	Helsinki	49	49

Taulukossa mainitut konsernin olennaiset osakkuusyrietykset on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä:

	Brain Alliance Oy		Ambientia E-commerce Oy	
	2019	2018	2019	2018
lyhytaikaiset varat	24	33	340	715
pitkäaikaiset varat	11	14	51	127
lyhytaikaiset velat	16	16	619	680
pitkäaikaiset velat	480	480	4	11
liikevaihto	113	161	2 054	2 252
tilikauden voitto tai tappio	-11	1	-383	-182
osakkuusyrietyksestä kaudella saadut osingot	0	0	0	0
lyhytaikaisiin varoihin sisältyvät rahavarat	6	7	47	133

Osakkuusyrietyksen taloudellisen informaation täsmäytys konsernin kirjaamaan tasearvoon

osakkuusyrietyksen nettovarot	-460	-449	-231	151
konsernin omistusosuus %	49 %	49 %	40 %	40 %
konsernin osuus nettovaroista	-225	-220	-93	60
liikearvo*	0	0	716	716
tuotemerkin arvo	0	0	142	164
muut oikaisut	255	255	0	0
osakkuusyrietyksen tasearvo konsernin taseessa	30	35	766	941

* Konserni kirjasi vuonna 2018 osakkuusyhtiö Ambientia E-commerce Oy:stä arvonalentumistestin perusteella 0,14 miljoonan euron arvonalennuksen.

17. MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

tuhatta euroa	2019	2018
Muut osakkeet ja osuudet	13	13
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä	13	13

18. PITKÄAIKAISET SAAMISET

tuhatta euroa	2019	2018
Pitkäaikaiset saamiset osakkuusyryksiltä	480	480
Pitkäaikaiset arvonlisäverosaamiset	157	174
Yhteensä	637	654

19. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2019 aikana:

Laskennalliset verosaamiset tuhatta euroa	1.1.2019	kirjattu tulos-			31.12.2019
		laskelmaan	Kurssierot	Muut erät	
Vahvistetut tappiot	1 193	209	-4		1 398
Muut erät				13	13
Yhteensä	1 193	209	-4	13	1 412

Laskennalliset verovelat tuhatta euroa	1.1.2019	kirjattu tulos-			31.12.2019
		laskelmaan	Kurssierot	Muut erät	
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen					
Muut erät	-1	0			0

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana:

Laskennalliset verosaamiset tuhatta euroa	1.1.2018	kirjattu tulos-			31.12.2018
		laskelmaan	Kurssierot	Muut erät	
Vahvistetut tappiot	789	410	-9	3	1 193

Laskennalliset verovelat tuhatta euroa	1.1.2018	kirjattu tulos-			31.12.2018
		laskelmaan	Kurssierot	Muut erät	
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	-11	10			-1

Konsernilla oli 31.12.2019 8,4 miljoonaa euroa (9,6 miljoonaa euroa 31.12.2018) vahvistettuja sekä tilikaudelta 2019 arvioituja vahvistuvia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Konserni on varovaisuuden perusteella arvioinut tappioiden hyödyntämistä kerrytettävissä olevan verottavan tuloksen perusteella. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020 - 2029 osin ja osin ne eivät vanhene (Ruotsi).

20. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

tuhatta euroa	2019	2018
Myyntisaamiset	2 130	1 887
Varat asiakassopimuksista	323	484
Lainasaamiset	9	2
Muut saamiset	187	36
Siirtosaamiset	532	355
Yhteensä	3 181	2 764

Konserni on kirjannut vuonna 2019 luottotappioita 8 tuhatta euroa (vuonna 2018 18 tuhatta euroa) sekä luottotappiovarauksen muutoksen 2 tuhatta euroa (vuonna 2018 18 te). Myyntisaamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittyviä. Saamisten tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että sopimusten vastapuoleet eivät pysty täyttämään konsernin saamisiin liittyviä veloitteitaan. Konsernin toimintatapoihin ei kuulu vakuuksien hankkiminen myyntisaamisten ja muiden saamisten osalta. Saamiset lähipiiriltä on esitetty kohdassa 31. lähipiiritapahtumat.

Myyntisaamisten ikäjakauma ja luottotappioksi kirjatut erät

tuhatta euroa	2019	2018
Erääntymättömät	1 388	1 096
Erääntyneet		
Alle 30 päivää	479	575
30-60 päivää	108	153
61-90 päivää	46	36
Yli 90 päivää	108	28
Yhteensä	2 130	1 887

	2019	2018
Luottotappioksi kirjatut erät	17	23
Luottotappiovarauksen muutos	2	18
Palautuneet luottotappiot	-9	-4
Yhteensä	10	36

21. RAHAVARAT

tuhatta euroa	2019	2018
Käteinen raha ja pankkitilit	466	1 358
Yhteensä	466	1 358

22. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT
Osakeperusteisten kannustinjärjestelyjen ehdot

Konsernilla ei ole osakeperusteista kannustinjärjestelmää, eikä optio-ohjelmia.

Soprano Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.4.2019 päätti, että kullekin hallituksen varsinaiselle jäsenelle maksetaan vuosipalkkiona 10 000 euroa ja puheenjohtajalle 20 000 euroa. Vuosipalkkion maksu osakkeina toteutetaan kertamaksuna marraskuussa 2019 1.6.2019–30.9.2019 välisen ajan Soprano Oyj:n osakkeen päätöskurssien keskimäärin mukaan. Mikäli tämä ajankohta ei ole sisäpiirisäännökset huomioiden mahdollista, toteutetaan maksu ensimmäisenä mahdollisena ajankohtana tämän jälkeen. Hallituksen jäsenten tulee säilyttää osakkeet omistuksessaan toimikautensa päättymiseen saakka. Velvollisuus säilyttää osakkeet kuitenkin päättyy, jos hallituksen jäsenyys päättyy jo ennen toimikauden loppua. Mikäli hallituksen jäsen eroaa ennen 31.12.2019, tulee hänen palauttaa saamistaan osakkeista puolet. Palkkioiden maksaminen osakkeilla tapahtuu luovuttamalla uusia tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita antivaltuutuksen nojalla. Siinä tapauksessa, että osakkeiden luovutusta ei voida toteuttaa yhtiöstä tai hallituksen jäsenestä johtuvan syyn vuoksi, maksetaan koko palkkio rahana.

Yhtiö maksoi 11.12.2019 hallituksen vuosipalkkiot suuntaamalla yhteensä 275 857 Soprano Oyj:n uutta osaketta yhtiön hallituksen jäsenille hallituksen vuosipalkkion maksamiseksi. Hallituksen vuosipalkkiot maksettiin 1.6-30.9.2019 välisen ajan Soprano Oyj:n osakkeen päätöskurssien keskimäärin mukaan, joka oli 0,290 euroa. Puheenjohtaja Harri Kuposelle maksettiin 20 000 euron vuosipalkkio 68 965 Soprano Oyj:n uudella osakkeella ja hallituksen jäsenille Antti Palolalle, Kirsti Longalle, Jorma Turuselle, Alekski Randellille, Pauliina Lautanen-Nissille ja Arto Tenhuselle maksettiin 10 000 euron vuosipalkkio 34 482 Soprano Oyj:n uudella osakkeella.

Yhtiö maksoi 21.11.2018 hallituksen vuosipalkkiot suuntaamalla yhteensä 170 209 Soprano Oyj:n uutta osaketta yhtiön hallituksen jäsenille hallituksen vuosipalkkion maksamiseksi. Hallituksen vuosipalkkiot maksettiin 1.6. - 30.9.2018 välisen ajan Soprano Oyj:n osakkeen päätöskurssien keskimäärin mukaan, joka oli 0,470 euroa. Puheenjohtaja Harri Kuposelle maksettiin 20 000 euron vuosipalkkio 42 553 Soprano Oyj:n uudella osakkeella ja hallituksen jäsenille Antti Palolalle, Kirsti Longalle, Jorma Turuselle, Alekski Randellille, Pauliina Lautanen-Nissille ja Arto Tenhuselle maksettiin 10 000 euron vuosipalkkio 21 276 Soprano Oyj:n uudella osakkeella.

23. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Seuraavassa on esitetty liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän muutokset:

tuhatta euroa	Osakkeiden lukumäärä (1 000)
31.12.2017	18 123 981
Osakeanti (hallituksen vuosipalkkioiden maksu)	170 209
31.12.2018	18 294 190
Osakeanti (hallituksen vuosipalkkioiden maksu)	275 857
31.12.2019	18 570 047

Soprano Oyj:llä on yksi osakelaji. Osakkeiden enimmäismäärä oli vuonna 2019 18,6 miljoonaa kappaletta (18,3 miljoonaa kappaletta vuonna 2018). Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Konserni ei omistanut 31.12.2019 eikä 31.12.2018 omia osakkeita.

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Osakepääoma

Osakepääomaan merkitään osakeantien yhteydessä saatu osakkeiden merkintähinta siltä osin kuin merkintähintaa ei osakeanti päätöksessä ole päätetty kirjattavaksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää suojauslaskentaan liittyvien rahoitusinstrumenttien käyvät arvot. Käyvän arvon rahastossa ei ollut arvoa 31.12.2019 eikä 31.12.2018.

Osinko/pääoman palautus

Kokouksessaan 5.3.2020 hallitus ehdotti yhtiökokoukselle, että tilikauden 2019 tuloksesta ei jaettaisi osinkoa. Soprano Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.4.2019 päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että yhtiö ei jaa osinkoa tilikaudelta 2018. Varsinainen yhtiökokous antoi hallitukselle valtuutuksen päättää harkintansa mukaan lisäosingon jakamisesta voittovaroista ja/tai varojen jakamisesta vapaan oman pääoman rahastoista tai molemmista yhdessä siten, että valtuutuksen perusteella jaettavan lisäosingon ja/tai pääoman palautuksen määrä on yhteensä enintään 0,02 euroa osakkeelta. Lisäosinko ja/tai pääoman palautus voidaan jakaa yhdellä tai useammalla kerralla. Hallitus voi myös päättää olla käyttämättä tätä valtuutusta. Hallituksella on lisäksi oikeus päättää muista lisäosingonjakoon ja/tai pääomanpalautukseen liittyvistä ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun saakka. Valtuutusta ei käytetty 31.12.2019 päättyneellä tilikaudella.

24. RAHOITUSVELAT

Pitkäaikaiseen jaksettavuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat

tuhatta euroa	2019	2018
Pääomalainat*	198	196
Pankkilainat	1 155	1 551
Tuotekehityslainat	437	437
Tyel-takaisinlainat	283	396
Vuokrasopimusvelat (vuonna 2018 IAS 17 mukainen rahoitusleasingvelka)	1 197	259
Yhteensä	3 271	2 840

*Pääomalaina on oman pääomanehtoinen vaihtovelkakirjalaina.

Lyhytaikaiset jaksettavuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat

tuhatta euroa	2019	2018
Pankkilainat	396	396
Tyel-takaisinlainat	113	113
Luottolimiitti**	248	0
Factoring-velka	0	628
Vuokrasopimusvelat (vuonna 2018 IAS 17 mukainen rahoitusleasingvelka)	966	130
Yhteensä	1 724	1 267

** Luotollinen tili 0,45 miljoonaa euroa, josta oli käytössä 31.12.2019 0,25 miljoonaa euroa (31.12.2018 luotolliset tilit olivat 0,25 miljoonaa euroa, jotka eivät olleet käytössä)

Konsernin rahoitusvelat ovat sekä vaihtuva- että kiinteäkorkoisia. Konsernin korollisten lainojen keskimääräinen korkoprosentti vuonna 2019 oli 2,3 % (vuonna 2018 5,6 %). Käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 27 Rahoitusriskien hallinta. Konsernin vaihtuvakorkoisten velkojen määrät jaoteltuna lainasopimusten korkojen uudelleenhinnoittelujaksoihin ovat seuraavat:

tuhatta euroa	2019	2018
0-3 kk euribor*	248	628
yli 3-6 kk euribor	0	0
yli 6-12 kk euribor	1 551	1 947
pankin viitekorot ja peruskorot	437	437
kiinteäkorkoinen	594	706
vuokrasopimusvelat*	2 164	389
Yhteensä	4 994	4 108

*Vuokrasopimusvelat esitetty omana eränään.

Nettovelkojen täsmäytyslaskelma

tuhatta euroa	2019	2018
Rahavarat	466	1 358
Lainat - vuoden kuluessa takaisin maksettavat (mukaan lukien luotolliset tilit)	-1 724	-1 267
Lainat - yli vuoden kuluessa takaisin maksettavat	-3 271	-2 840
Nettovelat	-4 529	-2 750
Rahavarat	466	1 358
Bruttovelat - kiinteäkorkoiset	-594	-706
Bruttovelat - vaihtuvakorkoiset	-2 237	-3 012
Vuokrasopimusvelat	-2 164	-389
Nettovelat	-4 529	-2 750

tuhatta euroa	Rahavarat	Luotolliset tilit	IFRS 16 Vuokra-sopimusvelka vuoden kuluessa	IFRS 16 Vuokra-sopimusvelka yli vuoden kuluttua	Lainat vuoden kuluessa	Lainat yli vuoden kuluttua	Yhteensä
Nettovelat 31.12.2018	1 358	0	-130	-259	-1 137	-2 581	-2 750
Rahavirrat	-892	-248	-36	925	628	508	885
Hankinnat - IFRS 16 vuokrasopimukset			-800	-1 863			-2 663
Nettovelat 31.12.2019	466	-248	-966	-1 197	-509	-2 073	-4 529

tuhatta euroa	Rahavarat	Luotolliset tilit	IAS 17 Rahoitus-leasing vuoden kuluessa	IAS 17 Rahoitus-leasing yli vuoden kuluttua	Lainat vuoden kuluessa	Lainat yli vuoden kuluttua	Yhteensä
Nettovelat 31.12.2017	579	-591	-69	-118	-1 542	-195	-1 935
Rahavirrat	779	591	14	60	404	-2 386	-539
Hankinnat - rahoitusleasing			-75	-201			-276
Nettovelat 31.12.2018	1 358	0	-130	-259	-1 137	-2 581	-2 750

Soprano Oyj:n Hybridilaina

Institutionaalinen sijoittaja on myöntänyt yhteensä 1 500 000 euron hybridilainan yhtiölle (6.6.2016 1 000 000 euroa ja 6.6.2017 500.000 euroa) Hybridilaina on ei-vaihdeettava ilman eräpäivää, kuponkikorko 8,75 prosenttia ja emissiokurssi 100 prosenttia. Yhtiöllä on oikeus lunastaa hybridilaina nimellisarvoon vuosittain eräpäivänä. Ellei yhtiö lunasta lainaa neljän vuoden aikana, lainan korko nousee 12,5 prosenttiin. Yhtiö ei saa jakaa osinkoa, ellei hybridilainan korkoa makseta. Lainaehdot täyttävät IAS 32 kohdan 16 mukaiset ehdot ja on merkitty taseeseen oman pääoman eränä.

*Pääomalaina

Pääomalainaehdoisena vaihtovelkakirjalainan ehdot on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 31.

Velkoihin liittyvät sopimusehdot

Soprano-konserni sopi 14.11.2018 2,0 miljoonan euron kasvurahoituksesta digitaalisten koulutuspalveluiden ja -sisältöjen kehittämiseksi sekä koulutusviennin vauhdittamiseksi. Viisivuotisen pankkilainan takaajina ovat Euroopan Investointirahasto EIR ja Finnvera.

Vanhan pankkilainan yhtiö maksoi pois. Rahoitus sisältää konsernin 31.12.2019 täyttämän omavaraisuutta koskevan kovenanttiehdon sekä normaaleja ehtoja liittyen velkaantumiseen.

Business Finland myönsi Soprano Oyj:lle 23.11.2018 enintään 1,457 miljoonan euron tutkimus- ja kehittämistoiminnan lainan yhtiön digitaalisten koulutussisältöjen kehittämishankkeeseen, jonka kokonaiskustannusarvio on 2,082 miljoonaa euroa. Laina-aika on 7 vuotta, joista kolme ensimmäistä vuotta lyhennysvapaita. Korko on 3 prosenttiyksikköä alle peruskoron, vähintään kuitenkin 1 prosentti. Lainan ennakkomaksu 0,437 miljoonaa euroa maksettiin Soprano Oyj:lle joulukuussa 2018, vuonna 2019 ei nostettu lisää lainaa.

Rahoituksen saaminen edellyttää raportointia rahoitusehtojen mukaisesti projektin keston aikana 31.12.2020 saakka. Rahoitus maksetaan pääsääntöisesti jälkikäteen, kun raportti on hyväksytty. Rahoitus sisältää erityisehdon, jonka mukaan Soprano Oyj ei saa jakaa varoja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta projektin aikana ilman Business Finlandin etukäteistä suostumusta. Voittovaroja yhtiö saa jakaa normaalisti.

Heinäkuussa 2018 nostetun tyel-takaisinlainan laina-aika on viisi vuotta.

25. VUOKRASOPIMUSVELAT

tuhatta euroa

Vuokrasopimusvelkojen bruttomäärä vähimmäisvuokrat erääntymisajoin	2019	2018
Vuokrasopimusvelat		
Yhden vuoden kuluessa	1 042	135
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 242	298
Yhteensä	2 284	432
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-120	-43
Vuokrasopimusvelkojen nykyarvo	2 164	389
Vuokrasopimusvelkojen nykyarvo erääntyy seuraavasti		
Yhden vuoden kuluessa	966	130
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 197	259
Yhteensä	2 164	389

Vuonna 2018 IAS 17 mukainen rahoitusleasingvelka

Siltalaskelma IFRS 16 -standardin käyttöönotosta

tuhatta euroa

Vuokravastuut 31.12.2018	2 815
Lyhytaikaiset tai vähäiset vuokrasopimukset	-38
Diskonttotekijä	-189
Vuokrasopimusvelan lisäys 1.1.2019	2 589
IAS 17 Rahoitusleasingvelan siirto vuokrasopimusvelkaan	389
Vuokrasopimusvelka 1.1.2019	2 978

Vaikutus tuloslaskelmaan	1.-31.12.2019
Vuokrakulun peruutus	1004
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	-943
Vuokrasopimusvelan korkokulut	-115

IFRS 16 vuokrasopimusveloissa sovellettu keskimääräinen diskonttokorko 1.1.2019 oli 4,4 prosenttia.

26. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

tuhatta euroa	2019	2018
Ostovelat	1 773	1 304
Velat asiakassopimuksista	370	159
Velat asiakassopimuksista: ennakot	342	403
Muut velat	822	869
Siirtovelat	879	859
Johdannaiset	0	0
Yhteensä	4 186	3 594

27. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmius-, luotto- ja valuuttariski.

Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus, ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa yhtiön johto.

Maksuvalmiusriski

Yhtiö noudattaa huolellista maksuvalmiusriskin hallintaa. Yhtiön maksuvalmiutta seurataan ja ennustetaan kolmen kuukauden periodilla talousraportoinnin osana sekä vuositasolla. Tämän lisäksi lyhytaikaista maksuvalmiutta seurataan tarvittaessa. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan rahoituslaitosten luottoinstrumenttien avulla.

Seuraava taulukko kuvaa sopimukseen perustuvaa maturiteettianalyysiä. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korko- ja takausmaksut että pääoman takaisinmaksut.

tuhatta euroa	tasearvo	rahavirta yhteensä	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
31.12.2019						
Pääomalainat	198	222	16	206		
Pankkilainat	1 551	1 671	446	433	792	
Luotolliset tilit*	248	248	248			
Tuotekehityslainat	437	452	4	4	334	109
Tyel-takaisinlainat	396	411	120	118	173	
Vuokrasopimusvelat	2 164	2 284	1 042	826	416	
Ostovelat ja muut velat	4 186	4 186	4 186			
Yhteensä	9 180	9 474	6 062	1 587	1 715	109

* Luotolliset tilit 450 tuhanteen euroon asti, josta oli käytössä 248 te 31.12.2019.

tuhatta euroa	tasearvo	rahavirta yhteensä	alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	yli 5 vuotta
31.12.2018						
Pääomalainat	196	237	16	16	206	
Pankkilainat	1 947	2 127	458	445	1 224	
Tuotekehityslainat	437	461	4	4	231	222
Tyel-takaisinlainat	509	532	122	120	289	
Rahoitusleasingit	389	432	135	135	163	
Factoringluottovelat	628	635	635			
Johdannaissopimukset	0	0				
Ostovelat ja muut velat	3 594	3 594	3 594			
Yhteensä	7 701	8 018	4 964	720	2 113	222

Luotolliset tilit 250 tuhanteen euroon asti, ei käytössä 31.12.2018.

Soprano-konsernin rahoitusriskit pienenivät vuoden 2018 toisella vuosipuoliskolla, kun konserni sopi rahoituspaketista ja Business Finland myönsi emoyhtiölle tuotekehityslainan. Maksuvalmiuden varmistaminen edellyttää jatkosakin voitollista liiketoimintaa.

Konsernin käytössä olevat merkittävimmät rahoituslähteet ovat pitkäaikaiset pankkilainat ja shekkitalilimiitti. Myyntisaatavarahoituksen käytöstä konserni luopui vuoden 2019 alusta alkaen. Pankkilainan ehtoissa on vaateita konsernin omavaraisuusasteelle sekä normaaleja ehtoja liittyen velkaantumiseen.

Luottoriski

Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Yhtiöllä on toimintaperiaatteet sen varmistamiseksi, että tuotteita ja palveluita myydään vain asiakkaille, joilla on asianmukainen luottohistoria. Jokaisen uuden sopimusasiakkaan luottotiedot selvitetään ennen sopimuksen allekirjoittamista. Saatavien perintää ja seurantaa tehdään viikokotasolla. Vuonna 2019 yhtiöllä oli 8 (vuonna 2018 18) tuhatta euroa luottotappioita sekä yhtiö kirjasi IFRS 9 -standardin salliman yksinkertaistetun menettelyn mukaisesti vuonna 2019 2 (18) tuhannen euron luottotappiovarauksen muutoksen. Konsernin luottoriskien enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakama on esitetty liitetiedossa 20. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat sijoitukset muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Valuuttaturssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja ulkomaisiin tytäryrityksiin tehdystä nettosijoituksista. Konsernilla on tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöt Ruotsissa ja Venäjällä. Konsernilla kertyy muuntoeroa Ruotsin kruunusta ja Venäjän ruplasta, josta konserni ei ole suojautunut. Vuoden 2019 muuntoero -66 (15) tuhatta euroa on kirjattu laajan tuloslaskelman eriin.

Korkoriski

Konsernin korkoriski ei ole merkittävä. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konsernin lainat ovat muuttuva- ja kiinteäkorkoisia. Konsernin lainoista (ilman vuokrasopimusvelkoja) on 63,6 (69,3) prosenttia sidottu 0-12 kuukauden euriboreihin, 15,4 (11,8) prosenttia peruskorkoon ja 21,0 (19,0) prosenttia kiinteisiin korkoihin. Konsernilla ei ollut korovaihtosopimuksella olevia lainoja 31.12.2019 eikä 31.12.2018.

Korovaihtosopimuksella muuttuva korko muutetaan kiinteäksi koroksi. Vaihtuvakorkoisissa lainoissa ilman vuokrasopimusvelkoja yhden prosenttiyksikön muutos lisäisi tai vähentäisi korkokuluja 22 (34) tuhatta euroa. Konsernin lainoista on kerrottu liitteessä 24.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset. Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osingonjaon ja osakeantien kautta. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakkeenomistajille maksettujen osinkojen tai näille palautettavan pääoman määrää, tai uusien liikkeeseen laskettavien osakkeiden lukumäärää tai päättää omaisuuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti omavaraisuusasteella. Konsernin korolliset velat olivat vuoden 2019 lopussa 4 994 (4 108) tuhatta euroa ja omavaraisuusaste oli 40,1 % (45,6 %). IFRS 16 vuokrasopimusten kirjaaminen taseeseen 1.1.2019 alkaen vaikutti omavaraisuusastetta pienentävästi.

Konserni sopi vuoden 2018 toisella vuosipuoliskolla rahoituspaketista pankin kanssa ja Business Finland myönsi emoyhtiölle tuotekehityslainan, jonka ensimmäinen erä 0,44 miljoonaa euroa nostettiin joulukuussa 2018. Vuonna 2019 ei nostettu lisää tuotekehityslainaa. Konsernin pankkilainan määrä oli vuoden 2019 lopussa 1,6 miljoonaa euroa, Tyel-takaisinlainan määrä oli 0,4 miljoonaa euroa, tuotekehityslainan määrä oli 0,4 miljoonaa euroa sekä vuokrasopimusvelkojen määrä 2,2 miljoonaa euroa. Konsernilla on käytettävissä 0,45 miljoonan euron tililimiitit, josta oli käytössä 31.12.2019 0,25 miljoonaa euroa. Konserni luopui factoring-limiittien käytöstä vuonna 2019. Lainasopimukseen liittyvä konsernin 31.12.2019 täyttämän omavaraisuutta koskevan kovenanttiehdon lisäksi normaaleja ehtoja liittyen velkaantumiseen.

Johto on käyttänyt huolellista harkintaa arvioidesaan rahoitusriskejä, jotka liittyvät jatkuvuuden periaatteen soveltamista tilinpäätöksessä.

Taulukossa on esitetty kunkin rahoitusvarojen ja velkojen erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja. Rahavarojen ja velkojen kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin käyviä arvoja. Vuokrasopimusvelkojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa vastaavien vuokrasopimusten korkoa (hierarkiataso 2).

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
tuhatta euroa	2019	2019	2018	2018
Rahoitusvarat				
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3 181	3 181	2 764	2 764
Rahavarat	466	466	1 358	1 358
Rahoitusvelat				
Pankkilainat	1 551	1 551	1 947	1 947
Työlainat	396	396	509	509
Tuotekehityslainat	437	437	437	437
Pääomalainat	198	198	196	196
Factoring-lainat	0	0	628	628
Vuokrasopimusvelat (2018 rahoitusleasingvelat)	2 164	2 164	389	389
Ostovelat ja muut velat	4 186	4 186	3 594	3 594
Luotolliset tilit*	248	248	0	0

* Tililimiitit 31.12.2019 450 tuhatta euroa (31.12.2018 250 tuhatta euroa).

Käyvän arvon arvioiminen

Muiden rahoitusvarojen ja -velkojen kuin tässä käyvän arvon hierarkiataulukossa esitettyjen osalta kirjanpitoarvot eivät oleellisesti eroa käyvistä arvoista. Velkojen käyvät arvot edustavat lainojen nykyarvoja. Taseessa käypään arvoon kirjatut rahoitusinstrumentit on luokiteltu käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaan seuraavasti:

Taso 1 Toimivilta markkinoilta saatavissa olevat markkinahintanoteeraukset. Markkinahinnat ovat helposti ja säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä, markkinainformaation välityspalvelusta, markkinahinnoittelun palveluntuottajalta tai valvontaviranomaiselta. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostonoteerausta. Tason 1 rahoitusinstrumentit ovat korkoarvopapereita ja osakkeita, jotka on luokiteltu myytävissä oleviksi tai käypään arvoon tulosaikutteisesti kirjattaviksi.

Taso 2 Tason 2 rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla. Näissä menetelmissä käytetään syöttötietona markkinahintanoteerauksia, jotka ovat helposti ja säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä, markkinainformaation välityspalvelusta, markkinahinnoittelun palveluntuottajalta tai valvontaviranomaiselta. Tason 2 rahoitusinstrumentit ovat:

- Ei-pörssinoteerattuja (OTC) johdannaisia, jotka on luokiteltu joko käypään arvoon tulosaikutteisesti kirjattaviksi tai suojauslaskettaviksi.
- Korkoarvopapereita, jotka on luokiteltu myytävissä oleviksi tai käypään arvoon tulosaikutteisesti kirjattaviksi.
- Käyvän arvon suojauslaskennassa olevat velat.

Taso 3 Rahoitusinstrumentti on luokiteltu tasolle 3, jos käyvän arvon laskenta ei voi perustua todettavissa oleviin markkinahintanoteerauksiin.

Käypään arvoon arvostettuja rahoitusvaroja ja -velkoja ei ollut 31.12.2019 eikä 31.12.2018.

Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat raportointikauden päättämispäivän markkinakorot ja muu markkinainformaatio. Jos käytetään vastapuolen hintanoteerausta, konserni laatii myös oman tarkistuslaskelman yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja. Käyvät arvot vastaavat niitä hintoja, jotka konserni joutuisi maksamaan tai saisi, jos se siirtäisi johdannaisopimuksen tavanmukaisessa liiketoimessa raportointikauden päättämispäivän markkinaolosuhteissa.

Pankkilainat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta raportointikauden päättämispäivänä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta.

Vuokrasopimusvelat

Käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla vastaiset rahavirat korolla, joka vastaa vastaavien vuokrasopimusten korkoa raportointipäivänä.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Muiden kuin johdannaisopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Factoringvelat, ostovelat ja muut velat

Factoringvelkojen, ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

28. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

Liiketoimet johon ei liity maksutapahtumaa

tuhatta euroa	2019	2018
Poistot	1 288	306
Osakkuusyhtiöiden osakkeiden arvonalentuminen	0	139
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	181	94
Muut ei rahamääräiset liiketapahtumat	13	94
Yhteensä	1 482	633

29. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni on vuokrannut käyttämänsä toimistotilat. Vuoden 2018 vuokravastuut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2019 vuokravastuiden kanssa, koska konserni valitsi IFRS 16 standardin siirtymismenetelmäksi kohdan C5 (b) menetelmän, jonka mukaisesti soveltamisen aloittamisesta aiheutunut kertynyt vaikutus kirjataan soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2019 taseeseen, eikä vertailukauden 2018 tietoja oikaistu. Vuonna 2019 toimitilojen vuokravastuut sisältävät euromäärältään vähäiset tai alle 12 kuukauden vuokrasopimukset. Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat ovat arvonlisäveroineen:

Toimitilojen vuokrasopimukset

tuhatta euroa	2019	2018
Yhden vuoden kuluessa	19	1 126
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viisi vuotta	0	2 416
Yhteensä	19	3 542

Tilikauden 2019 tulokseen sisältyy 110 tuhatta euroa vuokratulua toimitilojen vuokrasopimuksista (vuonna 2018 729 tuhatta euroa).

Konserni on vuokrannut kalusteita ja kiinteistölaitteita sekä tietoteknisiä laitteita:

Konsernin leasingvastuut

tuhatta euroa	2019	2018
Yhden vuoden kuluessa	12	18
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viisi vuotta	6	18
Yhteensä	17	36

30. EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ HANKINTASITOUKSET

Omasta puolesta annetut vakuudet

tuhatta euroa	2019	2018
Yrityskiinnitykset	6 800	6 800
Yhteensä	6 800	6 800

Riita-asiat ja oikeudenkäynnit

Konsernin yhtiöitä kohtaan ei ole esitetty oikeudenkäynteihin liittyviä korvausvaatimuksia eikä tilinpäätökseen sisälly oikeudenkäynteihin liittyviä varauksia.

31. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja sekä heidän kontrolloimansa yhtiöt. Konsernilla ei ole yhteisyrityksiä.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

Yritys	Kotimaa	Omistus- osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Soprano Oyj, emoyhtiö, Helsinki	Suomi		
Tieturi Oy, Helsinki	Suomi	100,00	100,00
Informator Utbildning Svenska AB, Tukholma (Tieturi Oy:n tytäryhtiö)	Ruotsi	100,00	100,00
Management Institute of Finland MIF Oy, Helsinki	Suomi	100,00	100,00
Management Institute of Finland, Pietari (Management Institute of Finland MIF Oy:n tytäryhtiö)	Venäjä	100,00	100,00

Konsernin osakkuusyhtiöt ovat:

Yritys	Kotimaa	Omistus- osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Ambientia E-commerce Oy (konserni)	Suomi	40,00	40,00
Brain Alliance Oy	Suomi	49,00	49,00

Lähipiirin kanssa toteutui seuraavat liiketapahtumat, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä:

2019, tuhatta euroa	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuusyrietykset	0	3	480	0
Lähipiiriin kuuluvat henkilöt ja heidän kontrolloimansa yhtiöt	0	5	0	200

2018, tuhatta euroa	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
Osakkuusyrietykset	0	8	480	1
Lähipiiriin kuuluvat henkilöt ja heidän kontrolloimansa yhtiöt	0	4	0	200

Konserniyhtiöt ovat myyneet omia palveluitaan konsernin osakkuusyhtiöille sekä lähipiiriin kontrolloimille yhtiöille. Osakkuusyhtiöltä ja lähipiiriin kontrolloimilta yhtiöltä on ostettu heidän tarjoamiaan palveluita ja tavaroita. Tavaroiden ja palvelujen myynnit ja ostot lähipiirille ovat toteutuneet yleisillä markkinaehdoilla ja perustuvat markkinahintoihin.

Soprano Oyj:llä on 480 tuhannen euron pääomalaisaataava osakkuusyhtiö Brain Alliance Oy:ltä. Pääomaisina on OYL 12.1 mukainen pääomaisina. Korke on viisi prosenttia. Soprano Oyj ei ole perinyt korkoja tilikausilta 2018-2019 turvatakseen saatavan lyhennykset.

Arto Tenhusen merkitsemän oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjalainan pääoma on 200 000 euroa, korke on 7,75 % ja eräpäivä on 31.5.2021, johon mennessä laina on vaihdettavissa 33,33 eurosentin merkintähinnalla enintään 600 000 Soprano Oyj:n uuteen osakkeeseen.

Johdon työsuhte-etuudet:

tuhatta euroa	2019	2018
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	327	338
Osakeperusteiset etuudet	80	80
Yhteensä	407	418

Palkat, palkkiot ja osakeperusteiset etuudet:

tuhatta euroa	2019	2018
Harri Koponen, hallituksen puheenjohtaja 2.3.2018 alkaen (hallituksen jäsen 21.4.2016-1.3.2018)	20	20
Antti Palola, hallituksen jäsen 21.4.2016 alkaen	10	10
Arto Tenhunen, hallituksen jäsen 2.3.2018 alkaen (hallituksen puheenjohtaja 1.6.2015-1.3.2018)	10	10
Arto Tenhunen, toimitusjohtaja 1.3.2018 alkaen (konsernijohtaja 1.1.2017-1.3.2018)	210	215
Pauliina Lautanen-Nissi, hallituksen jäsen 26.4.2017 alkaen	10	10
Kirsti Lonka, hallituksen jäsen 26.4.2018 alkaen	10	10
Aleksi Randell, hallituksen jäsen 26.4.2018 alkaen	10	10
Jorma Turunen, hallituksen jäsen 26.4.2018 alkaen	10	10
Kaisa Vikkula, toimitusjohtaja 22.1.2018 saakka	0	10
Panu Kauppinen, vt. toimitusjohtaja 22.1-1.3.2018	0	13
Muu johtoryhmä	117	100
Yhteensä	407	418

32. OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA JA TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2019

Omistajat	Osakkeet	%
1 Tenhunen Arto Ano Tapani	4 895 151	26,4
2 Herttakuutonen Oy	2 890 850	15,6
3 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1 769 230	9,5
4 Suomen Kulttuurirahasto Sr	1 472 173	7,9
5 Kuusisto Teppo Harri	1 391 095	7,5
6 Allocation Point Oy Holding and Financing	803 095	4,3
7 Juva Matti Tapio	550 000	3,0
8 Saarelainen Mika	300 000	1,6
9 Anolanranta Oy	273 881	1,5
10 Vennamo Pekka Veikko	202 904	1,1
11 Koponen Harri Eerik	157 314	0,8
12 Sijoitus Oy	130 000	0,7
13 4capes Oy	115 000	0,6
14 Palola Antti Matias	101 554	0,5
15 Orajärvi Erkki Eelis	89 158	0,5
16 Sarvela Vesa Pekka	88 967	0,5
17 Hopia Teemu Juhani	77 000	0,4
18 Lautanen-Nissi Pauliina Johanna	74 443	0,4
19 Mykkänen Jouni Mikael	73 950	0,4
20 Lakka Timo Antero	69 000	0,4
21 Hotellinx Finland Oy	66 297	0,4
22 Kansikas Mika Jukka Kalevi	58 843	0,3
23 Hämäläinen Kari Heikki Kristian	57 000	0,3
24 Ruuttula Teijo-Olavi	56 150	0,3
25 Lonka Kirsti Maaria	55 758	0,3
26 Randell Aleksis Aulis	55 758	0,3
27 Turunen Jorma Tapani	55 758	0,3
28 Rajala Pekka Antero	52 781	0,3
29 Lago Kapital Oy	51 900	0,3
30 Rajala Juhani Samuel	50 000	0,3
30 suurinta osakkeenomistajaa yhteensä	16 085 010	86,6
Hallintarekisteröidyt	53 812	0,3
Muut	2 431 225	13,1
Yhteensä	18 570 047	100,0

Lähipiirin osakkeenomistus 31.12.2019

Omistajat	Osakkeet	Omistusosuus	
Tenhunen Arto	4 895 151	26,4 %	hallituksen jäsen
Anolanranta Oy	273 881	1,5 %	
Lund Eva	10 775	0,1 %	
Tenhunen Arto ja lähipiiri yhteensä	5 179 807	27,9 %	
Koponen Harri	157 314	0,8 %	hallituksen puheenjohtaja
Palola Antti	101 554	0,5 %	hallituksen jäsen
Lonka Kirsti	55 758	0,3 %	hallituksen jäsen
Turunen Jorma	55 758	0,3 %	hallituksen jäsen
Randell Aleksis	55 758	0,3 %	hallituksen jäsen
Lautanen-Nissi Pauliina	74 443	0,4 %	hallituksen jäsen
Yhteensä	5 680 392	30,6 %	

Osakkeiden omistuksen jakautuminen 31.12.2019

Osakkeita	Omistajia	Omistajia	Arvo-osuus ja	Arvo-osuus ja
	kpl	%	äänimäärä kpl	äänimäärä %
1 - 100	268	25,1%	14 511	0,1%
101 - 1 000	425	39,8%	220 375	1,2%
1 001 - 10 000	286	26,8%	947 095	5,1%
10 001 - 100 000	76	7,1%	2 335 819	12,6%
100 001 - 1 000 000	9	0,8%	2 633 748	14,2%
yli 1 000 000	5	0,5%	12 418 499	66,9%
Yhteensä	1 069	100,0%	18 570 047	100,0%

Kaikilla osakkeilla on yhtäläinen äänimäärä.

Osakkeiden sektorijakauma 31.12.2019	Omistajia	Omistajia	Arvo-osuus	Arvo-osuus	Äänimäärä	Äänimäärä
	kpl	%	määrä kpl	määrä %	kpl	%
Kotimaiset yritykset	44	4,1%	4 526 043	24,4%	4 526 043	24,4%
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6	0,6%	1 580	0,0%	1 580	0,0%
Julkisyhteisöt	1	0,1%	1 769 230	9,5%	1 769 230	9,5%
Kotitaloudet	1 012	94,7%	10 743 247	57,9%	10 743 247	57,9%
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2	0,2%	1 472 273	7,9%	1 472 273	7,9%
Ulkomat	4	0,4%	3 862	0,0%	3 862	0,0%
Hallintarekisteröidyt			53 812	0,3%	53 812	0,3%
Yhteensä	1 069	100,0%	18 570 047	100,0%	18 570 047	100,0%

33. TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Soprano tiedotti 19.3.2020, että koronaviruksen aiheuttaman poikkeuksellisen tilanteen vuoksi koulutustoimialan markkinaolosuhteet ovat merkittävästi heikentyneet ja sen vuoksi Sopranon arvioi, että konsernin liikevaihto laskee ja liiketulos heikkenee.

Tiedotteessa kerrottiin, että Soprano Group on strategiansa mukaisesti jo vuosia digitalisoinut palveluitaan ja panostanut verkossa tapahtuvaan koulutukseen. Uudessa tilanteessa konserni on siirtänyt perinteiset luokkahuonekoulutuksensa verkon yli tapahtuviksi etäkoulutuksiksi. Muutos on toistaiseksi onnistunut poikkeusolosuhteisiin

nähdessä varsin hyvin. Koulutusten myynti ei uusista palveluista huolimatta onnistu normaalisti ja koulutusten peruutuksia sekä siirtoja tulee. Konserni sopeuttaa myös kulujaan vastaamaan uutta markkinatilannetta. Sopranon henkilöstön, kouluttajien ja asiakkaiden turvallisuus ja terveys ovat ykkössijalla. Soprano noudattaa viranomaisten ohjeita koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi ja on ohjeistanut oman henkilöstönsä ja yhteistyökumppaninsa työskentelemään etänä varmistaakseen heidän turvallisuutensa.

Soprano Oyj
tilinpäätös
31.12.2019

SOPRANO OYJ

TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA 1.1.-31.12.2019

Sisältö	sivu
Tuloslaskelma	59
Tase	60
Rahoituslaskelma	62
Tilinpäätöksen liitetiedot	63
Käytetyt kirjanpitokirjat	69
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	70
Tilinpäätösmerkintä	70
Tilintarkastuskertomus.....	71

Tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2029 saakka.
Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä 31.12.2025 saakka.

Tilinpäätöksen laatija:

Administer Oy
Itämerenkatu 5
00180 Helsinki
Y-tunnus: 0593027-4
Puh. 020 703 2000
Fax. 020 703 2001
www.administer.fi
administer@administer.fi

Yhtiön tiedot:

Soprano Oyj
Mannerheimintie 15
00260 Helsinki
Y-tunnus: 0548170-4
Puh. 010 432 1000

TULOSLASKELMA

euroa	1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
LIIKEVAIHTO	1 184 626,82		509 176,33	
Valmistus omaan käyttöön	184 126,00		101 404,81	
Liiketoiminnan muut tuotot	529 295,38		579 600,18	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-411,44		4 645,79	
Ulkopuoliset palvelut	-5 850,00		-480,49	
	-6 261,44		4 165,30	
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 248 699,06		-956 721,62	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-202 108,14		-153 087,01	
Muut henkilösivukulut	-17 104,24		-27 452,37	
	-1 467 911,44		-1 137 261,00	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-56 942,40		-10 690,10	
	-56 942,40		-10 690,10	
Liiketoiminnan muut kulut	-1 374 399,83		-952 584,26	
LIIKEVOITTO / -TAPPIO	-1 007 466,91		-906 188,74	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	580 000,00		0,00	
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0,00		11 640,36	
Muilta	13,70		557,05	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista			-283 575,00	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-8 085,60		-25 110,60	
Muille	-25 251,79		-89 986,40	
	546 676,31		-386 474,59	
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-460 790,60		-1 292 663,33	
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Saadut konserniavustukset	420 000,00		0,00	
Tuloverot	44 300,00		0,00	
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	3 509,40		-1 292 663,33	

TASE

euroa	31.12.2019		31.12.2018	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	346 321,77	346 321,77	208 635,18	208 635,18
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	15 463,41	15 463,41	16 842,46	16 842,46
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6 350 303,86		7 850 303,86	
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	1 207 938,52		1 207 938,52	
Muut osakkeet ja osuudet	3 503,84	7 561 746,22	3 503,84	9 061 746,22
PYSYVÄT VASTAAAVAT YHTEENSÄ		7 923 531,40		9 287 223,86
VAIHTUVAT VASTAAAVAT				
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	479 999,08		479 999,08	
Laskennalliset verosaamiset	44 300,00		0,00	
Yhteensä		524 299,08		479 999,08
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	139 714,98		11 715,27	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 198 561,99		438 864,57	
Lainasaamiset	110,73		0,00	
Muut saamiset	42,57		12 886,37	
Siirtosaamiset	308 407,06		85 300,22	
Yhteensä		1 646 837,33		548 766,43
Rahat ja pankkisaamiset		449 298,98		1 277 085,41
VAIHTUVAT VASTAAAVAT YHTEENSÄ		2 620 435,39		2 305 850,92
VASTAAVAA YHTEENSÄ		10 543 966,79		11 593 074,78

TASE

euroa	31.12.2019		31.12.2018	
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma				
Osakepääoma	96 000,00	96 000,00	96 000,00	96 000,00
Muut rahastot				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5 210 355,01	5 210 355,01	5 132 010,20	5 132 010,20
Edellisten tilikausien voitto/tappio		-2 102 096,91		-678 183,58
Tilikauden voitto/tappio		3 509,40		-1 292 663,33
Oman pääoman ehtoinen laina		1 500 000,00		1 500 000,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		4 707 767,50		4 757 163,29
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	437 000,00		437 000,00	
Velat saman konsernin yrityksille	783 333,38		883 333,34	
Pääomalainat	200 000,00		200 000,00	
Muut pitkäaikaiset velat	13 392,00		13 392,00	
Yhteensä		1 433 725,38		1 533 725,34
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	248 211,34		0,00	
Ostovelat	189 467,51		141 982,41	
Velat saman konsernin yrityksille	3 534 520,92		4 776 748,35	
Muut velat	55 482,79		29 034,62	
Siirtovelat	374 791,35		354 420,77	
Yhteensä		4 402 473,91		5 302 186,15
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		5 836 199,29		6 835 911,49
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		10 543 966,79		11 593 074,78

RAHOITUSLASKELMA

euroa	1.1 - 31.12.2019	1.1 - 31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-460 790,60	-1 292 663,33
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	56 942,40	10 690,10
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset	0,00	283 575,00
Rahoitustuotot ja -kulut	33 323,69	102 899,59
Muut oikaisut	78 344,81	54 466,88
Käyttöpääoman muutos	-635 174,68	1 089 225,63
Maksetut korot ja maksut	-24 893,02	-64 775,28
Saadut korot ja osingot	13,70	8 024,41
Liiketoiminnan rahavirta	-952 233,70	191 443,00
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-193 249,94	-134 005,51
Pääoman palautukset tytäryhtiöiltä	1 500 000,00	0,00
Investointien rahavirta	1 306 750,06	-134 005,51
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot	-131 250,00	-134 773,97
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,00	437 000,00
Lyhytaikaisten lainojen nostot	248 211,34	0,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,00	-1 057 510,27
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0,00	40 400,92
Konsernin sisäiset saamiset ja velat	-1 299 264,13	1 433 771,08
Rahoituksen rahavirta	-1 182 302,79	718 887,76
Rahavarojen muutos	-827 786,43	776 325,25
Rahavarat kauden alussa	1 277 085,41	500 760,16
Rahavarat kauden lopussa	449 298,98	1 277 085,41

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Yhtiön käyttöomaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Yhtiön omistaman käyttöomaisuuden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti.

		Poistomenetelmä/ -prosentti
Käyttöomaisuushyödyke	Pitoaika	
Vuokrahuoneiston perusparannus	2-7 vuotta	Tasapoisto 5 vuotta
Muut Pitkävaikutteiset menot	2-7 vuotta	Tasapoisto 5 vuotta
Koneet ja kalusto	2-7 vuotta	Menojäännöspoisto 25 %
Liikevaihto	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Hallintoveloitukset konserniyhtiöiltä	661 140,57	421 036,22
Vuokratuotot konserniyhtiöiltä	275 106,24	0,00
Vuokratuotot muilta	238 483,38	50 467,50
Muut tuotot	9 896,63	37 672,61
	1 184 626,82	509 176,33
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Avustukset	527 634,00	422 918,99
Muut tuotot	1 007,70	58 875,33
Konsernin sisäiset muut tuotot	653,68	97 805,86
	529 295,38	579 600,18
Henkilöstöä koskevat liitetiedot	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	17	12
	17	12
Liiketoiminnan muut kulut	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	26 356,77	12 371,51
Toimitilakulut	603 433,09	235 824,99
Kone- ja kalustokulut	192 810,54	85 036,60
Matkakulut	82 082,52	63 935,42
Markkinointikulut	73 624,51	50 844,93
Ulkopuoliset palvelut	252 533,33	384 454,48
Listayhtiökulut	71 846,20	51 832,01
Hallintokulut	71 712,87	68 284,32
Yhteensä	1 374 399,83	952 584,26
Tilintarkastajan palkkiot	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Tilintarkastus	32 507,45	61 812,42
Muut yhtiöoikeudelliset palvelut	4 014,50	0,00
Veroneuvonta	3 829,00	1 770,00
	40 350,95	63 582,42
Rahoitustuotot ja -kulut	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Tuotot osuuksista		
Saman konsernin yrityksiltä: Osinkotuotot	580 000,00	0,00
Tuotot osuuksista yhteensä	580 000,00	0,00
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,00	11 640,36
Muilta	13,70	557,05
Korkotuotot yhteensä	13,70	12 197,41
Rahoitustuotot yhteensä	580 013,70	12 197,41

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	-8 085,60	-17 010,06
Muille	-23 861,74	-57 120,41
Korkokulut yhteensä	-31 947,34	-74 130,47
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	0,00	-8 100,54
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,00	-283 575,00
Muut rahoituskulut	-1 390,05	-32 865,99
Muut rahoituskulut yhteensä	-1 390,05	-324 541,53
Rahoituskulut yhteensä	-33 337,39	-398 672,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	546 676,31	-386 474,59

Pysyvien vastaavien erittely	Aineettomat hyödykkeet	
	Vuokrahuoneiston perusparannusmenot	Yhteensä
Muut pitkävaikutteiset menot		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	22 710,38	22 710,38
Lisäykset	5 348,52	5 348,52
Hankintameno 31.12.2019	28 058,90	28 058,90
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-1 892,55	-1 892,55
Tilikauden poisto	-4 840,21	-4 840,21
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-6 732,76	-6 732,76
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	21 326,14	21 326,14
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	20 817,83	20 817,83
Muut pitkävaikutteiset menot	Kehittämismenot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	191 000,70	191 000,70
Lisäykset	184 126,00	184 126,00
Hankintameno 31.12.2019	375 126,70	375 126,70
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-3 183,35	-3 183,35
Tilikauden poisto	-46 947,72	-46 947,72
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-50 131,07	-50 131,07
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	324 995,63	324 995,63
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	187 817,35	187 817,35
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä	Yhteensä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	213 711,08	213 711,08
Lisäykset	189 474,52	189 474,52
Hankintameno 31.12.2019	403 185,60	403 185,60
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-5 075,90	-5 075,90
Tilikauden poisto	-51 787,93	-51 787,93
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-56 863,83	-56 863,83
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	346 321,77	346 321,77
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	208 635,18	208 635,18

Aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.2019	26 645,50	26 645,50
Lisäykset	3 775,42	3 775,42
Hankintameno 31.12.2019	30 420,92	30 420,92
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2019	-9 803,04	-9 803,04
Tilikauden poisto	-5 154,47	-5 154,47
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2019	-14 957,51	-14 957,51
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	15 463,41	15 463,41
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	16 842,46	16 842,46

Sijoitukset

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	7 850 303,86	1 207 938,52	3 503,84	9 061 746,22
Vähennykset	-1 500 000,00	0,00	0,00	-1 500 000,00
Hankintameno 31.12.2019	6 350 303,86	1 207 938,52	3 503,84	7 561 746,22
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	6 350 303,86	1 207 938,52	3 503,84	7 561 746,22
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	7 850 303,86	1 207 938,52	3 503,84	9 061 746,22

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

Konserniyritykset	Yhtiön omistusosuus-%		
Tieturi Oy, Helsinki	100,0		
Management Institute of Finland MIF Oy, Helsinki	100,0		
Muut omistusyhteisyydet	Yhtiön omistusosuus-%	Oma pääoma (sis. Pääomalainat)	Tilikauden tulos
Brain Alliance Oy	49,0	19 524,97	-11 384,04
Ambientia E-commerce Oy (konserni)	40,0	-231 409,00	-382 572,73

SAAMISTEN ERITTELY

	31.12.2019	31.12.2018
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Lainasaamiset	479 999,08	479 999,08
Yhteensä	479 999,08	479 999,08
Saamiset muilta		
Laskennalliset verosaamiset	44 300,00	0,00
Yhteensä	44 300,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	524 299,08	479 999,08
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	187 796,12	29 193,82
Lainasaamiset	0,00	150 000,00
Muut saamiset	1 010 765,87	259 670,75
Yhteensä	1 198 561,99	438 864,57
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	139 714,98	11 715,27
Lainasaamiset	110,73	0,00
Muut saamiset	42,57	12 886,37
Siirtosaamiset	308 407,06	85 300,22
Yhteensä	448 275,34	109 901,86
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 646 837,33	548 766,43
SIIRTOSAAMISET		
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Jaksotetut tavalliset kulut	308 407,06	85 300,22
Yhteensä	308 407,06	85 300,22

OMA PÄÄOMA

	31.12.2019	31.12.2018
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	96 000,00	96 000,00
Osakepääoma 31.12.	96 000,00	96 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	96 000,00	96 000,00
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	5 132 010,20	5 077 543,32
Omina osakkeina annetut palkkiot	78 344,81	54 466,88
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	5 210 355,01	5 132 010,20
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	-1 970 846,91	-543 409,61
Oman pääoman ehtoisen lainan korot	-131 250,00	-134 773,97
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	-2 102 096,91	-678 183,58
Tilikauden voitto	3 509,40	-1 292 663,33
Oman pääoman ehtoinen laina	1 500 000,00	1 500 000,00
Vapaa oma pääoma yhteensä	4 611 767,50	4 661 163,29
Oma pääoma yhteensä	4 707 767,50	4 757 163,29
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta		
	31.12.2019	31.12.2018
Voitto edellisiltä tilikausilta	-2 102 096,91	-678 183,58
Tilikauden voitto	3 509,40	-1 292 663,33
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	5 210 355,01	5 132 010,20
Oman pääoman ehtoinen laina	1 500 000,00	1 500 000,00
Aktivoidut kehittämismenot	-324 995,63	-187 817,35
	4 286 771,87	4 473 345,94

TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT

	31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset velat		
Pääomalainat	200 000,00	200 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta	437 000,00	437 000,00
Saadut ennakot konserniyrityksiltä	783 333,38	883 333,34
Muut pitkäaikaiset velat	13 392,00	13 392,00
	1 433 725,38	1 533 725,34
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	31.12.2019	31.12.2018
Lainat rahoituslaitoksilta	109 250,00	218 500,00
	109 250,00	218 500,00
Joulukuussa 2018 saatu tuotekehityslainan ensimmäinen erä, jonka laina-aika on 7 vuotta. Kolme ensimmäistä vuotta ovat lyhennysvapaita.		
Lyhytaikaiset velat		
Velat saman konsernin yrityksille	31.12.2019	31.12.2018
Saadut ennakot	100 000,00	100 000,00
Ostovelat	59 483,34	183 541,76
Muut velat	3 375 037,58	4 493 206,59
	3 534 520,92	4 776 748,35
Velat muille	31.12.2019	31.12.2018
Lainat rahoituslaitoksilta	248 211,34	0,00
Ostovelat	189 467,51	141 982,41
Muut velat	55 482,79	29 034,62
Siirtovelat	374 791,35	354 420,77
	867 952,99	525 437,80
Lyhytaikaiset velat yhteensä		
Siirtovelkojen olennaiset erät	31.12.2019	31.12.2018
Lomapalkkamenot sosiaalikuluihin	197 515,25	160 455,09
Korot	2 396,02	376,31
Muut siirtovelat	174 880,08	193 589,37
	374 791,35	354 420,77

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

	31.12.2019	31.12.2018
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita		
Rahalaitoslainat	1 764 771,00	2 250 167,00
Yrityskiinnitys	3 800 000,00	3 800 000,00
Velat yhteensä	1 764 771,00	2 250 167,00
Pantatut osakkeet yhteensä	3 800 000,00	3 800 000,00

Soprano Oyj:llä on 0,25 m€ luotollinen tili, josta oli käytössä 31.12.2019 0,25 m€. Soprano Oyj on taannut yrityskiinnityksin tytäryhtiö Management Institute of Finland MIF Oy:n lainoja 31.12.2019 yhteensä 1,76 miljoonan euron edestä sekä taannut leasingliimittettä yhteensä 0,12 miljoonan euron edestä. Soprano Oyj on antanut konserniyhtiö Informator Utbildning Svenska Ab:lle (Ruotsi) 1,1 miljoonan euron oman pääoman takauksen.

Eläkevastuut

Yhtiön eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevastuut on kokonaan katettu.

	31.12.2019	31.12.2018
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	750 249,60	699 592,26
Myöhemmin erääntyvät	1 125 374,40	1 748 980,66
Yhteensä	1 875 624,00	2 448 572,92
Leasingsopimusvastuut		
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	63 263,45	61 465,71
Myöhemmin erääntyvät	159 110,71	216 687,57
Yhteensä	222 374,16	278 153,28

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

KIRJANPITOKIRJAT

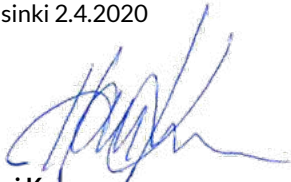
Tasekirja ja tase-erittelyt	sähköinen
Tililuettelo	sähköinen
Päiväkirja	sähköinen
Pääkirja	sähköinen
Myyntireskontra	sähköinen
Ostoreskontra	sähköinen

TOSITELAJIT JA SÄILYTTÄMISTAPA

Laji	Nro alkaen	Säilyttämistapa
LA Ostolaskut	1	sähköinen
MY Myyntilaskut	10000	sähköinen
T1 Pankkitositteet	30000	sähköinen
T2 Pankkitositteet	40000	sähköinen
Tiliotteet		sähköinen
PA Palkat	50000	sähköinen
MU Muut	60000	sähköinen
JA Jaksotukset	70000	sähköinen
LT Liitetietositteet	80000	sähköinen

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsinki 2.4.2020

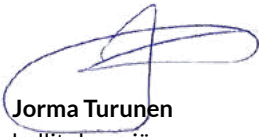
Harri Koponen
hallituksen puheenjohtaja

Antti Palola
hallituksen jäsen

Kirsti Lonka
hallituksen jäsen

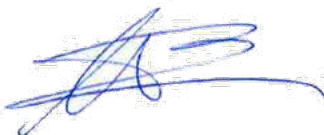
Jorma Turunen
hallituksen jäsen

Pauliina Lautanen-Nissi
hallituksen jäsen

Aleksi Randell
hallituksen jäsen

Arto Tenhunen
hallituksen jäsen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Helsinki 2.4.2020

KPMG Oy Ab

Esa Kailiala, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

SOPRANO OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Soprano Oyj:n (y-tunnus 0548170-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiämme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrittäjistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrittäjille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole

suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olenaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olenaisuus. Olenaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätöksen kokonaisuutena. Olenaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT	KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
Liikevaihdon tulouttaminen (14,9 milj. euroa) (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 1)	
Soprano-konserni tarjoaa koulutuspalveluja niin räätälöityinä kokonaisuuksina, yksittäisinä luokkahuone- tai verkko koulutuksina kuin myös pidempikestoisina tutkintoina. Raportoitavien myyntituotteiden määrä ja tuloutusajankohta ovat riippuvaisia koulutuspalvelun tyypistä ja tietyissä tapauksissa myös sopimusehdoista. Koulutuspalvelut laskutetaan asiakas sopimuksen ehtojen mukaisesti tyypillisesti erääntymään lähellä varsinaista koulustapahtumaa tai asiakas- sopimuksissa määriteltyjen laskutusjaksojen mukaisesti. Liikevaihdon tuloutukseen sisältyy riski siitä, että tilinpäätökseen kirjattujen euromäärien tuloutus on tapahtunut väärällä arvolla tai väärällä raportointikaudella.	Olemme arvioineet yhtiön liikevaihdon tuloutukseen sovellettavien laatimis- periaatteiden asianmukaisuutta, minkä lisäksi olemme suorittaneet myynnin tuloutukseen liittyvien sisäisten kontrollien testausta. Liikevaihdon tuloutuksen oikeellisuudesta olemme pyrkineet varmistumaan muun muassa testaamalla pistokokein, että koulutuspalvelun toimitus ja sitä vastaava lasku on kirjattu sopimusehtojen mukaisesti oikealle tilikaudelle. Myyntisaamisten osalta olemme tehneet saldokyselyjä asiakassaldoihin ja käyneet läpi saatuja suorituksia. Olemme lisäksi käyneet pistokokein läpi laskuttamattomia koulustilauksia ja hyvityslaskuja.
Konserniliikearvon arvostus (5,4 milj. euroa) sekä tytäryhtiöosakkeiden arvostus (6,4 milj. euroa) (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 15 sekä emoyhtiön liitetiedot)	
Liikearvo on tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 5,4 milj. euroa ja muodostaa noin 36 % taseen loppusummasta. Tytäryhtiöosakkeet 6,4 milj. euroa muodostavat noin 60 % emoyhtiön taseen loppusummasta. Konserniliikearvosta ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Tytäryhtiöosakkeiden arvoa testataan liikearvon testaamisen yhteydessä. Konsernin johto on vastuussa arvonalentumistestauksen suorittamisesta. Testaus perustuu diskontattuihin rahavirtaennusteisiin, joiden taustaoletuksiin liikevaihdon kasvusta, diskonttauskorosta ja pitkän aikavälin kasvutekijästä sisältyy merkittävä määrä johdon tekemiä arvioita. Testauslaskelmien laatiminen edellyttää merkittävässä määrin johdon harkintaa ja oletusten tekemistä tulevaisuudesta.	Olemme arvioineet arvonalentumistestauslaskelmissa käytettyjen rahavirtaennusteiden sekä käytettyjen diskonttauskorokojen asianmukaisuutta. Olemme analysoineet kriittisesti johdon oletuksia, joiden mukaan tulevien vuosien rahavirtaennusteet on laadittu. Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäilytyksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet laskelmien teknistä oikeellisuutta ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina ja toimialakohtaisiin tietoihin. Tilinpäätöstarkastuksessa olemme arvioineet liikearvosta, tytäryhtiöosakkeista ja testauslaskelmista annettujen liitetietojen riittävyttä ja asianmukaisuutta.
Laskennallisten verosaamisten arvostaminen (1,4 milj. euroa) (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetiedot 11 ja 19)	
Konsernin laskennalliset verosaamiset muodostuvat vahvistetuista ja vahvistettavista verotuksellisista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu konsernin johdon tekemään arvioon ja laskelmiin liiketoiminnan tulevaisuuden tuloksentekevyydestä.	Olemme keskustelleet konsernin johdon kanssa laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen liittyvän prosessin taustaoletuksista ja arvioineet niiden asianmukaisuutta suhteessa johdon laatimiin pitkän tähtäimen strategiaan suunnitelmiin. Tarkastimme konsernin aiempien vuosien arvioiden ja ennusteiden luotettavuutta vertaamalla johdon tekemiä arvioita toteumiin. Lisäksi olemme arvioineet laskennallisia verosaamia koskevien asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai

virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpöytäarvojen arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.
- Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.
- Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 26.4.2019 alkaen yhtäjaksoisesti yhden vuoden ajan.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastus-

kertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 2. huhtikuuta 2020

KPMG Oy Ab

Esa Kailiala
KHT

MIF (infor) JTO **Fintra** Informator

HELSINKI | TAMPERE | JYVÄSKYLÄ | OULU | ST.PETERSBURG | STOCKHOLM | GOTHENBURG